

pen

... krüj, šunka
pa ren.

VESTNIKOV
MESEČNIK

četrtek,
27. marca,
1997,
24. številka

*Sporočila
iz
Medžugorja
in
Kureščka*

PEN 10.-11.

ŽUPANI

PEN
4.

Proletarci vseh dežel, združite se -

naslednji Pen izide 30. aprila. To ni prvoaprilska!

TI BOŠ KRALJICA, JAZ BOM KRALJ

Kdor pije, zlo
ne misli!

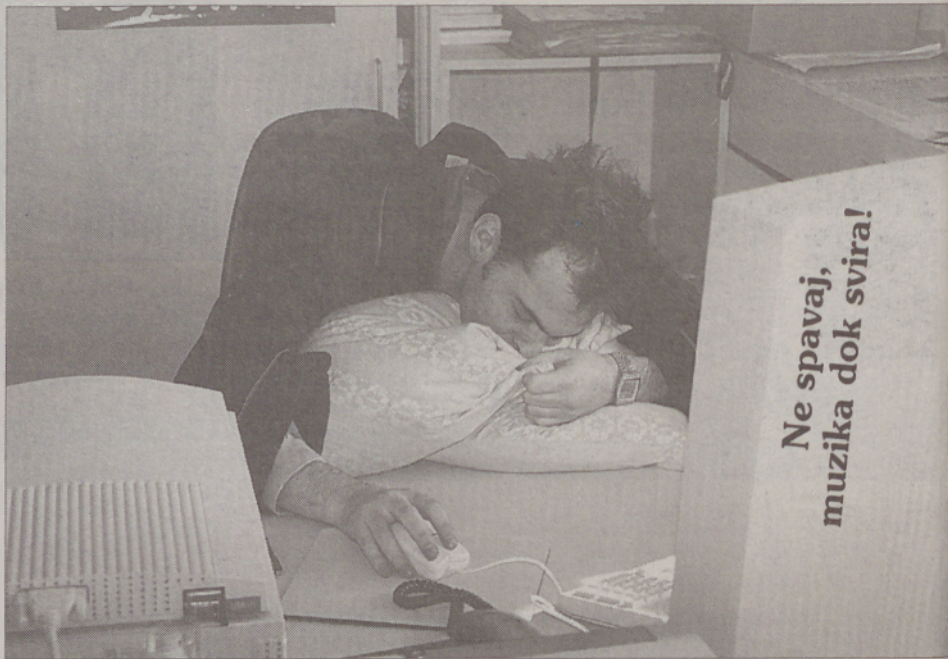

V vinu se skriva resnica, pa ne le to: je primerno sredstvo za nova poznanstva, z njegovo pomočjo se najdejo novi plesni pari... A ne pregrešno misliti, da sta Selma LUKAC in Štefan KULČAR na plesišču zato, ker sta ga zvrnila vsak po kozarček ali dva. Vino jo je združilo na povsem drugi ravni: Selma je namreč nič več in nič manj kot slovenska vinska kraljica '97, Štefan pa dobitnik naziva šampion za renski rizling - pozna trgatev. Njegova ocena: 18,58. Kako pa je Selma ocenila Štefanov ples, v redakciji Pentut še pozvedujemo. Foto: Bence

ŠKANDALI

ZASPAL JE NAMERNO!

O slovenski marljivosti so čivkali vrabci na strehi - in to takrat, ko smo še bili znotraj druge, balkanske države in so bili južno od nas še bolj leni kot smo mi! Zdaj nam je odklenkalo in vsaka delovna nedisciplina je takoj opazna - posebno, če opreza vedno budna ekipa Pentut. Tokrat smo med spanjem na delovnem mestu zasačili Roberta J. KOVAČA (je namreč SRO - samostojni računalniški oblikovalec). Njegov prestop je bil (to smo ugotovili po dolgotrajnih analizah s pomočjo organov UNZ) očitno skrbno načrtovan, saj je na delovnem mestu speči oblekel pižamo in kopalni plašč ter se za milejše in trdnjše spanje podložil še z vzglavnikom. Dokaz torej, da njegova predrznost nima meja. Predan je ustreznim upravnim organom in je trenutno v postopku. Disciplinskem seveda! Foto: JZ

Ne spavaj,
muzika dok svira!

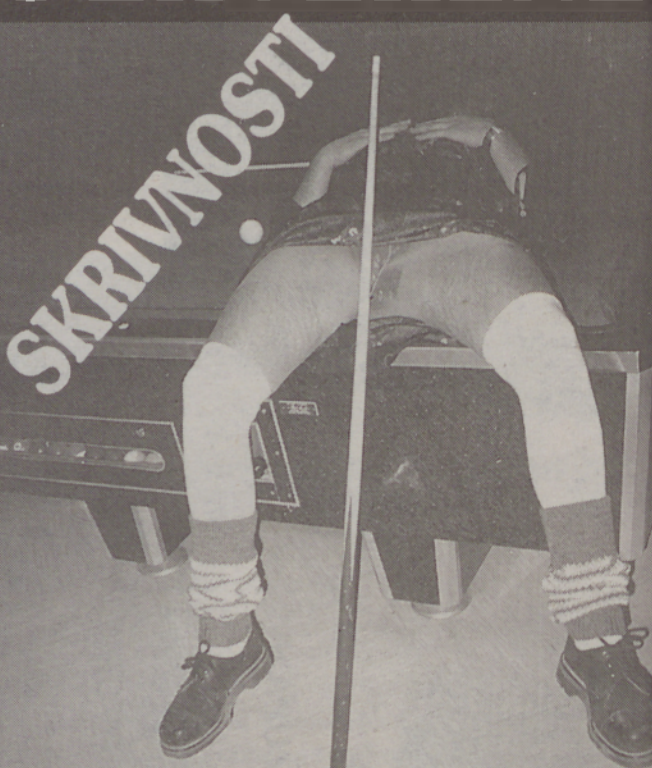
Tou zaj man!

Goričanci so bili dolgo ponosni, da imajo v svojih vrstah edinega neporočenega župana: Aleksandra ABRAHAMA. Občani Hodoša in Šalovcev so zato živeli mirno in zadovoljno, saj si je vrli župan vedno vzel čas za vsakdanje tegobe vsakdanjih ljudi. Kaj pa zdaj? Velika ljubezen, natakarka, za katero »šnofaši« Pentut pravijo, da je NATASA iz Markovcev (kaj pa, če ni?) in da je po poklicu natakarka, zahteva svoje! Konec je brezskrbnih županovih dni na traktorju ali v pisarni! Začelo se bo zares, celo tako zelo, da ni več daleč dan, ko bosta (oba!) dahnila usodni DA. jog

BUUUM!

PADEL JE ZADNJI SLOVENSKI ŽUPAN!

PERVERZNE

SKRIVNOSTI

Tak me neka križ
boli ...

DOBROTNIČE

VEČNO MLADA HELENA MAKARI

Kak ste vi fajn!

Hiša medijev, kot nekateri označujejo Podjetje za informiranje, ima poleg tistih, ki nas gledajo postrani, tudi iskrene prijatelje. In prijateljice. Nazadnje smo se razveselili obiska gospe Helene MAKARI iz Murske Sobote. Ko je vstopala v naše prostore, je na primer dejala, da so se ji odprla nebeška vrata. Sicer pa je zaposlene v drugem nadstropju »žute kuče« počastila poleg svoje navzočnosti še z vratovino, vinom in drugimi dobrotami. Helena je namreč marca praznovala rojstni dan. Srečno! Foto: JZ

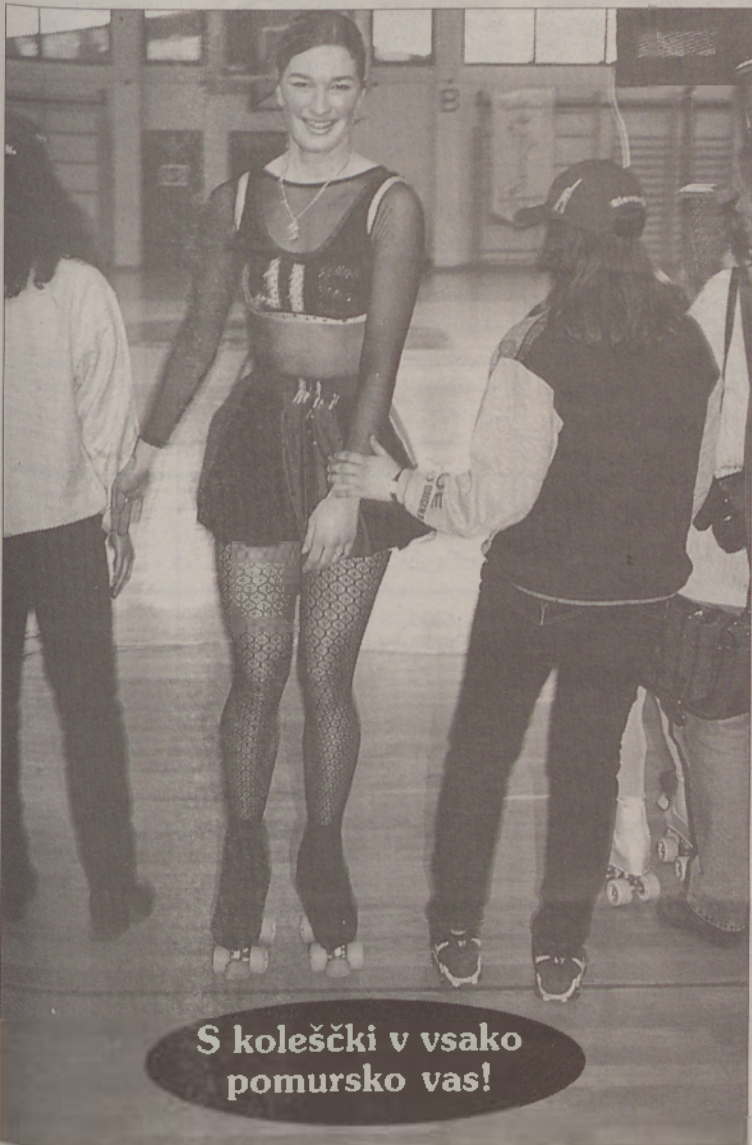

Z demokracijo in samostojnostjo je k nam pljusnil tudi val »umetnic« z različnih koncev Evrope. Žal ugotavljamo, da »umetnice« ne izbirajo sredstev, da bi pritegnile pozornost. Tako smo nedavno odkrili serijo tajno posnetih fotografij, ki so nastale na mizi za biljard. Namenjene so bile trgovcem z belim blagom, da bi se lažje odločili za svoj prispevek k dvigu umetniške ravni v nočnih lokalih. Po velikih notranjeredakcijskih polemikah smo se odločili, da objavimo le najbolj nedolžno sličico, četudi je po mnenju mnogih že ta dovolj za zgražanje in javno (ob)sodbo. In to zato, da bi obvarovali mlade, neizkušene, ki šele vstopajo v pokvarjeni svet erotičnih poslov! foto: aci

LEPOTA NA KOTALKAH

17-letna Nina GRILJ, ki kotalka za klub Pirueta iz Domžal, obiskuje ljubljansko športno gimnazijo in je bila doslej že trikrat državna prvakinja (v kotalkanju). Uspešna pa je tudi v skoraj pridruženi nam Evropi, saj je bila pri mlajših mladinkah tretja tako v kratkem kot v show-programu. Po ugotovitvah mojstra Lipena torej kotalke pripomorejo k lepim nogam in stasu, zakaj torej tega ne bi poskusile tudi mladenke v deželi ob Muri?

Lipen

S koleščki v vsako pomursko vas!

SMRKOLJ PODPISAL KRAVJI MEMORANDUM!

Dolgo se je šušljalo, pa nihče ni mogel verjeti - ampak zdaj bodo prepričani tudi največji nejeverneži: gospod kmetijski minister Ciril SMRKOLJ je (če zaupamo skrivnim virom Pentut) podpisal kravji memorandum! Gre za dokument, s katerim slovenska vlada zagotavlja, da bosta na vsaki slovenski domačiji veselo mukala vsaj ena krava in en teliček! Memorandum je obvezujoč in takoj uresničljiv dokument, ki tudi ob morebitni menjavi vlade ne zastara. O tem priča tudi koren te besede MEMORIja = spomin. In če ima novi kmetijski vladar gospod Smrkolj dobrega, se pomurski govedoreji obetajo boljši časi. Ni čudno, če se ob podpisu memoranduma eden največjih borcev za ekonomsko upravičeno število govejih privezov v regiji, moravskotopliški župan gospod Feri CIPOT, tako zadovoljno smeječka!

Lipen

JUBILEJI

GOSPA LUJZA JE OKROGLA

Da ne bo pomote: okrogla je obletnica njenega tuzemskega bivanja, v katerem se je ves čas mučila za dobro vseh pivcev in jedcev, ki so zavili v njen hram. Lujza je med najbolj znanimi pomurskimi gostilničarkami, vitalna in vedno nasmejana. Le na fotografiji (tisti, ki je ne poznate: je prva z leve) je njen nasmešek bolj grenak, kot bi želela reči, da pol stoletja vendarle ni mačji kašelj. Vsekakor pa Pentute želimo še veliko zadovoljnih gostov (in gostij) pri Zelkovi Lujzi v Dobrovniku!

Foto: arhiv Pen

50 ni nobena!

GROZNO!

BELTINSKA VODA NI LE ZASTRUPljena, CELO MRZLA JE!

Foto: NJ

LENDVA 6. 3. 1997

SMRDEČI ZNANILCI POMLADI

La PEN - mesečnik

*cvetijo cvetice
se gonijo devise
smrdi sekret
pomlad bo spet!*

žmanilci pomladi.

Aferam v slovenskem žogobrcu ni videti konca - zadnji fotodokument Pentut govori o prepiru med predsednikom NK Beltinci Marjanom MAUCECEM in mariborskim sodnikom (seveda nogometnim) Zoranom NOVARLICEM, zaradi česar je prišlo do doslej nepojasnjene zamude na tekmi Beltinci - Mura. Poznavalci vedo tudi za vzrok, a ker ga ni uradno potrdila Nogometna zveza Slovenije, tega ne povejte nikomur: menda sta se sprla zaradi pomanjkanja mlačne vode v splakovalniku straniščne školjke v prostorih, kjer se nogometaši in sodniki preoblacijo. Ker je gospod sodnik pred tekmo začutil potrebo po obisku spornega mesta in je za sabo (kot se spodobi) potegnil vodo, je začutil, da je ta neprijetno hladna. Po predpisih NZS pa naj bi bila voda v vseh uradnih prostorih klubov prve lige topla (ali pa zavoljo varčevalnih ukrepov vsaj mlačna). Gospod predsednik je nezadovoljnega sodnika hotel prepričati, da predpis velja samo za umivalnike in bideje, ne pa tudi za straniščne školjke. Kot kaže, je bil g. Maucec dovolj prepričljiv, saj se je g. Novarlič po 10-minutnem »pogovoru« vendarle odločil, da tekma bo. Hvala bogu!

URAD ŽUPANA
MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA

6. aprila 1941 so padale bombe, 56 let kasneje bodo stave. Pa ne v Belem Gradu, ampak v matici pomurski, v Murski Soboti. Ta dan je izbran za odločanje polnoletnih, opravilno sposobnih in narodno zavednih o tem, ali želijo - in koga - za svojo županjo (župana). Dejansko je tri četrt možnosti, da bo v Soboti župan, in le 25 odstotkov, da bo ona - županja. Razlog je preprost - občinski volilni komisiji se je namreč prijavila le ena ženska, trije pa so možaki - še vedno boljše povprečje (če gledamo na stvar z emancipacijske plati) kot v slovenski vladi! Pen pa je povsem ekskluzivno izvedel, da se zna pri kandidaturi še zelo zaostri in zaplesti, saj je v zadnjem hipu jasno, da za mesto prvega med mestnimi občani konkurira tudi eden najuspešnejših podjetnikov, nagrajenec Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne dosežke trajnejšega pomena v podjetništvu, direktor podjetja Roto in predsednik Obrtne zbornice Murska Sobotka Štefan PAVLINJEK. Kaj se je pravzaprav dogajalo z njegovo prijavo? Zakaj se je uradno izgubila? Ali pa je res, kar je vidno na drugi strani medalje, da je Pavlinjek zamudil rok in je ponaredil dokument (prijavnico)? Je res tudi, da ga podpira neka zunajparlamentarna politična grupacija, katere korenine so v tujini in se napajajo iz naftnega denarja (verjetno bližnjevzhodnega)? Vse to so vprašanja, ki burijo volilčevo domišljijo in nedvomno še povečujejo napetost pred prvimi aprilskimi volitvami v tem letu (ob inflaciji le-teh je čisto mogoče, da bodo še kakšne ...).

Seveda raziskovalno popenjeni duh ni dal miru in tik pred sklepom redakcije sem se napolil h gospodu Pavlinjeku, da bi iz prve roke zvedel, kako reagira na dejstvo, da njegova kandidatura ni formalnopravno veljavna. Zaradi verodostojnosti povzemam pogovor v izvirniku:

Zakaj mislite, da se uradno ni zvedelo za vašo kandidaturo?

»Ne vem. Pravočasno sem zbral kar 134 podpisov ljudi, ki me poznajo in cenijo, torej bi me volili za župana. Svojo kandidaturo sem v zakonitem roku naslovil na občinsko volilno komisijo. Kdo ve, v čigavem interesu je bilo, da se je nekje izgubila ...«

Kaj boste naredili, če vašega primka in imena ne bo na glasovalnem lističu 6. aprila letos?

»Popenil bom!«

Govori se, da vas financira tuji naftni lobby? Je to res?

»Ne.«

Vas podpira katerakoli politična stranka?

»Snubijo me mnogi, pri tej kandidaturi pa ni bilo nobene.«

Ste nekakšen kukavičji kandidat - na Mursko Sobotu bi lahko gledali zviška, saj imate helikopter?

»To bi počel tudi brez helikopterja. Sicer pa sem pravi Sobočanec in imam o svojem mestu »visoko« mnenje. S te plati bi nanj res gledal »zviška.«

Druge vaše prednosti?

»Ne potrebujem denarja od sejin, nimam namena oškodovati občinskega proračuna!«

Če bi vam kljub vsemu uspelo, koliko članov bi šela občinska administracija?

»Polovico sedanje.«

Bi znižali občinske prispevke zasebnim podjetnikom?

»Ne, raje bi pospešil njihov razvoj.«

Letos vas je za županskega

kandidata ob prvem aprilu razglasil Pen, da bi v ta županskopredvolilni čas vnesli tudi nekaj šale in dobre volje, se boste na naslednjih volitvah sami?

»V svetu je normalno, da je župan človek, ki ima gospodarske izkušnje, in mu je prav to prva skrb. Ne pa politične stranke in visoka politika.«

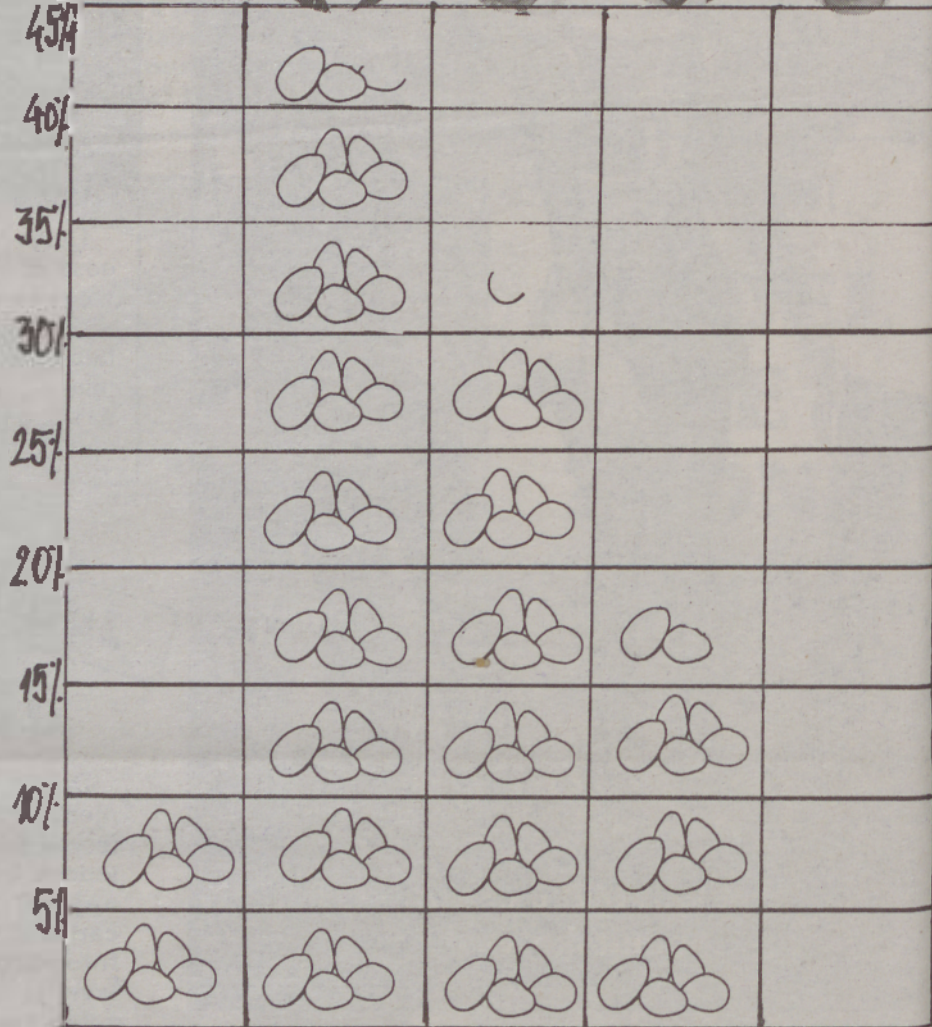
In tako se bo narod soboški 6. aprila nadomestno odločal (nadomestno zato, ker gre le za ostanek mandata sedanjega župana, ki ta čas greje državni poslanski stolček v Ljubljani, Andreja GERENCERJA, to je za leto in pol). In verjetno se bo še enkrat - v drugem krogu. Če ne drugega, smo v Penu želeli, da greste po tem branju na volitve dobre (ali boljše) volje. Pojdite torej!

Predvolilni pamflet spisal:
Bojan Peček

Začelo se je čisto miroljubno, na ravni doslej znanih političnih spletk in govoric, ki niso presegale tistih: jaz sem pa slišal, da bo kandidiral ta za te in oni za one ... Tako so bili »kandidati« Ernest Ebenšpanger, Božo Kuharič, Ervin Pitz, Drago Šiftar, Martin Žižek, Janez Štoli, Jože Hajdinjak in še kdo, ki se ga ta hip ne spomnim, pa je vsaj za en večer obvladoval burne razprave ob soboških »šankih«. Nato smo mislili, da se je končalo s četverico, ki si zasluži, da jo podrobneje predstavimo. Odločili smo se za penovski način, s kratkimi vprašanji in odgovori, zaradi katerih se vam bo v nedeljo, 6. aprila, nedvomno lažje odločiti. Da ne bo pomote: odgovori so čisto pravi, domišljija Penovih avtorjev pri tem nima nobenega vpliva (kot na primer pri kukavičjem kandidatu).

BO DOBIL NOVEGA
ŠEFA (ALI -NJO)

Ena od slovenskih radijskih postaj se je pozabavala z javnim mnenjem in med poslušalci pripravila anketo. Seveda so se opredeljevali o človeku, ki ga bodo volili 6. aprila 1997. Glasovalo jih je 369 - 156 se jih je odločilo za Ivana OBALA, 112 za Antona SLAVICA, 63 za Mirana GYÖREKA in 38 za Brigito BAVČAR. Ker so bili tudi radijski zavedeni s kandidaturo, ki je (uradno) ni, je Štefan PAVLINJEK ostal BG (brez glasov). Volja ljudstva je v velikonočni grafiki videti takole:

BAVČAR
10 JAJC

OBAL
42 JAJC

SLAVIC
30 JAJC

GYÖREK
17 JAJC

PAVLINJEK
BREZ JAJC

Vprašanja	Brigita Bavčar	Ivan Obal	Anton Slavic	Miran Györek
Vaši kilogrami:	V povprečju tehtam 50 kg, kot vreča cementa, z rahlim sezonskim odstopanj: pozimi navzgor, poleti navzdol - to pomlad pa imam kilogramov toliko kot let.	85.	96.	83.
Kdaj ste pokadili svojo prvo cigareto:	Svojo prvo (in edino) cigareto sem pokadila kot maturantka soboške gimnazije na klopi v parku in v družbi sošolcev iz 4. a po uspešno opravljeni maturi.	Se ne spomnim, verjetno pa v času srednje šole.	V srednji šoli.	Stomatno priznam, da že v srednji šoli.
Najljubša barva:	Zelena z odtenki zlato rjave in (z leti) modre.	Zelena.	Modra.	Rdeča.
Znamka avta, ki ga vozite (ali mož ali žena ali šoferk):	Citroen, ker ima odlično hidravliko, ki ublaži tresenje na naših slabih cestah.	Renault.	Zasebno nisan primero.	Peugeot.
Majvojča razdalja, ki ste jo kdaj naenkrat prehodili:	12 km v eno smer kot tabornica na pohodu in v družbi s takratnim taborovodjem »smotilec« v Karlovcu, Dragom Jančarjem, pri vzponu na Petrovo goro pri Vojniku na meji Hrvaške in takrat še Bosne in Hercegovine, v domovini naše mladosti.	30 km ob žici okupirane Ljubljane.	7 km.	280 km Bukovnica - M. Sobotka (večkrat).
Česa ste v življenju največ pojedli:	Preobjedla sem se neumnosti in človeške zlobe ter prvošljivosti, pri hrani pa ne pretravam, saj rada jem malo in dobro.	Krompirja.	Mesa.	Kruha.
Najljubši igrani film:	Moški in ženska	Razkošje v travi.	Moje pesmi, moje sanje.	Let nad kukavičjim gnezdom (prekandidatom pa priporočam ogled filma Outsider).
Slovenski politik, ki ga najmanj marate:	Težko bi odgovorila, katerega slovenskega politika najmanj maram, pri občinskih bi bilo lažje.	Ga ni.	G. Hvalica.	Drago Šiftar - Čarli, ker me ne mara.
Najljubša skladba (katera koli zvrst):	Čajkovskega klavirski koncert št. 1 je moja najljubša skladba, popevki pa Nedaj se Ines Radeta Serbedžije in Janeza Bončina - Benca Kadar ognji dogonijo. Seveda pa tudi avizo nekdanjih kulturnih oddaj, ki sem jih vodila na soboškem radiu - Aranžer. Mon amour ali po domače Ljubezen moja.	Vse simfonije Čajkovskega.	Larina pesem.	Angie (Rolling Stones).
Naj... alkoholna pijača:	Kozarec traminca v buteljki s črno etiketo.	Vino.	Vino.	Kaj je to alkohol?
Naj... pijača, ki alkohola ne vsebuje:	Voda in naravni sok.	Voda.	Mleko.	Čaj z rumom.
Kakšne karye naj bi bilo pohištvo v županski pisarni:	Takšno, kot je, ker je pohištvo novo in ne bom zapravljala proračunskih sredstev.	Barva ni pomembna.	Kot je sedaj.	Naravni hrast.
In stene:	Tudi oplesk je dovolj svež, da stene ostanejo takšne, kot so. Bom pa zamenjala stranske zaveske z zelenimi, za večji učinek spočitih oči.	Barva ni pomembna.	Kot so sedaj.	Bele z rdečimi zvezdami.
Ste za to, da se Murska Sobotka preimenuje v Sobotu:	Da.	Da.	Ne.	Ne, razen če si premislim.
Kaj slutiš s spomenikom na Trgu zmage:	Okrasila ga bom z rožami in cvet lopov z zeleno ovijalko, pustila pa tam, kjer je kot pomnik neke še ne tako davne preteklosti.	Ohraniti ga takšnega, kot je.	Ohraniti ga.	Nič.
Kaj boste naredili z Borakom:	Z njim nič, z nesnago sredi mesta med bloki pa bi naredila listo, kar so drugi le obljubljali.	Še naprej bi se skušal dogovoriti o rešitvi problema.	Usmeri v dejavnost, ki ne bo obremenila okolice.	To je vprašanje za dosedanjega občinskega tajnika T. Cigrida.
Ob kateri uri vsiljate:	Ob 6.17 vstajam ob delavnikih, ob praznikih in konec tedna pa kasneje, odvisno od dnevnih obvez.	Kmalu po 5. uri.	6.30.	6.30 - 12.30.
Kdo je favorit 6. aprila (sabe marate izvesti):	Trikrat lahko ugibate.	8. B.	Vse tri enako »rešpektiram«.	V tem primeru odgovor ni mogoč.
Najljubša žival:	Pes.	Konj.	Mačka.	Nemški ovčar.
Ste že bili v Ameriki:	Ne, ker sem si pred odhodom v Ameriko kot absolutnega novinarstva poškodovala gleženj in tako diplomatska naloga ni bila sodobni ameriški tisk, ampak TV-intervju v kulturni diagonalah. Amerika pa je zame vedno bolj daleč.	Da.	Da.	Da.
Vaša prva službena pot (v primeru izvolitve):	V Ljubljano na ministrstva pridobiti denar za investicije v družbenih dejavnostih ter komunalno infrastrukturo pa tudi še kam drugam, če me povabijo.	Po okoliških naseljih v mestni občini.	Ljubljana - ministrstvo za gospodarstvo.	»Ministerstvo« za finance Ljubljana.
Katerega leta ste začeli barvati jajca:	Se ne spomnim. Vem le, da jih bo zdaj barvala moja Eva.	Zgodaj, kar se spomnim iz svoje mladosti.	1956.	1952.

KOMEN Pen TAR

Kdaj bo oblast ljudem prijazna?

Ko prvič pozabiš naravnati uro na modrem parkirišču v središču Murske Sobotice in te oba zaraščena in okravatena gospoda takojci oglobita s tremi tisočaki kazni, te ima, da bi tisti listek nekemu potisnil naravnost ... Kam že? Saj ni važno!

Hej, ljudje, se spomite, koliko samopriskupkov smo splačevali v zadnjih desetletjih, da smo si uredili prijazno mesto. Da smo dobili bazene v Fazaneriji. In telovadnico pri tretji osemletki. In kirurški blok v Rakičanu. Pa galerijo v mestu. Ter bogvekaj in ne bogvekej. Ampak tu. Pri nas. V najljubšem nam mestecu na svetu. V tej Olševi, Jelšnici, Soboti, Murski Soboti.

Pa si mladeniča pustita rasti brke in brke in brado. In jima za naš denar kupijo uniforme s kravatami, usnjene torbice in fotoaparate in listke za kazni. Potegnejo še modre črte in sporočijo: Ti, gospod Marjan Dora, boš po novem parkiral v svojem mestu za temi črtami, če pa pozabiš naravnati uro, boš prispeval tri tisočake za to, da bodo najine uniforme še bolj sijale. Ali za to, da bo županov urad razkošnejše opremljen. Da bo občana rahlo stisnilo, ako bi se spomnil, da s kakim svojim problemom vznemiri župana ali koga drugega od pomembnejšev v mestni občini.

Seveda velja isti režim, da moram jaz gospod občan pošteno plačati tudi za uporabo vseh drugih svetlih pridobitev, za nastanek katerih sem skromno, a pošteno prispeval svoj dinar v gnili nam Jugoslaviji in tolar v cvetoči nam Sloveniji.

Upravičeno se jezijo ljudje, ker ne vedo več, kaj še si bodo oblasti izmislile, da bi nam segle v žep. Nihče ni ukinil obremenitve plač za zdravstveno zavarovanje. Dodali so mu še prostovoljno zavarovanje, dodatno zavarovanje, nadstandard ... Ti, občan Marjan, samo plačaj. Ko pa prideš z nedolžno gripico k zdravniku in ti napiše zdravila in z receptom stopiš v lekarno, začne brniti blagajna. Vsa zdravila, ki jih boš jemal za lajšanje prehlada, so na tisti listi, pri kateri vsa zavarovanja, gospod Marjan, ne veljajo nič. Plačaj, Marjan. Kaj bomo s tem gospodom! Ko ti nekdo tako nesramno in redno puli iz žepa tvoj denar, mu res ni treba uporabljati kakih spoštljivih oblik nagovarjanja. Kar Marjan mi recite, ker smo tako domači.

Nekoč smo Sobočani imeli enega, včasih dva mestna paznika. Taka nerodna tiča sta bila. Otroci pa smo se ju bali kot samih hudičev. Ker sta mi, smrkavemu Marjanu, pobrala ventile iz koles, ko sem se vozil po parku. Če se prav spomnim, sta tudi imela brke. Ampak ne takih gizdalinskih, kot jih imajo dandanašnji redarji. Ne, take stroge brke in poglede sta imela, da je bilo dovolj, ako sta nas pogledala, pa so se bicikli in kužki usmerili drugam. Park je bil rezerviran za otroke z mamicami, za upokojece, sprehajalce, ki si želijo mir. Sedanji gizdalini pa imajo prijazne brke in neprijazne papirje, ki jih zatikajo za brisalce. Koga ščitijo in pred kom? Kdaj bo prišla oblast, ki ji bomo mi, navadni davkoplačevalci, mi, ki bi radi živeli brez nadlegovanja, pomembnejši od nekkih namišljenih problemov, modrih črt in luksuznih pisarn?

MARJAN DORA

Triindvetdeset let, petinsedemdeset let igra na bajs, star prek sto let. Že oče je imel bando, potem sta Joužek in Janček pomagala in nadaljevala ... na gostovanjih, »promicijah« in drugje, od ustanovitve beltinske folklorne dalje sta zraven in dandanašnji še vedno nepogrešljiva v Beltinski bandi in pri Vladu Kreslinu.

»Včasih sem bajs vedno nosil s sabo, zdaj postaja pretežak. Tudi bicikl je danes ostal v Gančanih, ker je malo mrzlo, sicer pa je to še vedno moje najbolj varno prevozno sredstvo med Gančani in Beltinci. Zapomnite si, bajs je grünt muzike, Joužek pa je najlepše ime. Ni cene, za štero bi eno ali drugo menjal.«

»Na tvojega godu dan naj bo vse z rožicami postlano ...« piše na lectovem srčku, ki smo ga Kociprovemu Joužeku namenili Penovci. »Niste mi ga dali na pravo mesto, za

ušesom pa srca res ne bom nosil ...« se je pošalil. Dodali smo še bogato naloženo košaro mesnih dobrot iz radgonskega MIRA. Tudi šunka je vmes, za žegnanje.

Sreda, 19. marca 1997, dopoldne na domu pri hčerki v Gančanih: »Bog plati za lepe besede. Eno veselje je vredno več kak sto žalosti.«

JOUŽEFOVANJE

Po »napornem delu« se prileže malica. Klobasa je teknila, »špricer« za splaviti tudi.

»Joužek položek na bilicaj sidi pa se kisló drži ...« sta hudomušno nagovorila godovnike beltinske solarko in solar, trije na fotografiji pa so ju takoj demantirali. Dobro razpoloženi so se prijeliz roke in se napotili do obložene mize. Da je bilo prijetno, so se potrudili prizadevni člani kuda v Beltincih s predsednico Martino na čelu.

Kociprovemu Joužeku, najstarejšemu udeležencu Joužefovanja v Beltincih, so čestitali vsi, med njimi tudi župan beltinske občine, prav tako godovnik Kavašev Jože, pa najelegantnejši udeleženec srečanja Šomnov Jožek, s torto pa je voščil šef Zvezde Franc Vučina.

Pred beltinskim gradom okrog 16. ure, ko so skupaj stopili vsi takrat zbrani Jožefi in Jožice. Eni so medtem zaradi hladnega vremena že odšli, nekateri so se pridružili pozneje. Vabilu se je odzvala dobra petina

vseh, teh pa je na območju občine toliko, kot je dni v navadnem letu, in Jožice niso štele zraven. Če malo zaokrožimo navzgor, je desetina prebivalstva beltinske občine 19. marca praznovala. Njihova »teža« zaleže še več, saj so med njimi župnik, župan pa prvi »bajs« daleč naokoli, morda celo starosta slovenskih Jožefov - Kociprov Joužek iz Beltinske bande.

Irma B., Jure Z.

Takšen je kot vsi upokojenci. Brez časa. Dan je prekratek za vse, kar je nameraval postoriti, ustvariti, spanje izgubljen čas. Fotografija, slikanje, šah, skladanje. Na prvem mestu pa violina. Vedno je bil »primaš«.

»NAJBOLJ ME JEZI, ČE MI VIOLINA NE POJE«

Janko Prelog, upokojeni profesor glasbe na soboški gimnaziji. Nekoč, v rosnih letih, glasbenik vojaške godbe na pihala, danes, v jeseni življenja, član zabavnoglasbene skupine Kontraband. »Odštekan« dedek, ki je svojo življenjsko pot zaupal Penu.

»Če bi hotel povedati vse, kar sem v življenju počel, bi v Penu zmanjkalo strani. Zato na kratko, če že hočeš: rojen sem na Štajerskem, blizu Ljutomera, v vasi Mala Nedelja, včasih so jo imenovali Bučkovci. Že kot otrok sem občutil veliko nagnjenost do glasbe, kar ni čudno, saj je moj oče ves svoj prosti čas posvetil glasbi. Vodil je bučkovsko godbo na pihala, večino glasbenikov je sam naučil igrati na instrumente – od klarineta pa do bobnov. Ta godba je bila zelo znana in iskana, fantje so nastopali po bližnji in daljni okolici. Živo se spominjam, da so igrali zelo zahtevne stvari, kar pa sem prav dojel šele kasneje. Šolal sem se na srednji vojaški glasbeni šoli oziroma vojaškem glasbenem učiteljskem v Zagrebu, ki je vzgojilo veliko dobrih glasbenikov, celo virtuozov. Igral in študiral sem klarinet in violino, se pravi pihalni in godalni instrument. Spominjam se, da sem imel zelo strogega profesorja, tako strogega, da sem zaradi njega skoraj pustil violino. In ne boš verjela, doma je bil iz Tešanovec, pisal se je Dravec. Bil je odličen pedagog, vendar nisem smel igrati tisto, kar sem želel. Že takrat sem bil zato zelo nesrečen.«

Na ta čas te ne vežejo lepi spomini?

»Ne preveč. Moje prvo službeno mesto je bilo v Kragujevcu, leta 1948, igral sem v orkestru JLA. Nas Slovence so pošiljali v vojašnice na jugu, druge obratno, tako je takrat pač bilo. Tam sem igral devet mesecev, potem so me preselili v Prištino, si lahko misliš?!

Tam me je spremljal čuden občutek, kot da nisem v isti državi. To je bil kazenski garnizon v svetu, ki je bil

gospodarsko in kulturno obupno nerazvit. Igral sem v vojaškem orkestru, istočasno pa tudi na prištinski radijski postaji in v gledališču. To Prištino sem zaradi slednjega tudi preživel.«

Se pravi, da je bilo igranje v gledališču in pri radiu kompenzacija za tisto v vojski?

»Nekako tako. Sam se nikoli nisem počutil kot vojak. Rad sem imel glasbo, ne pa uniforme. Že od otroštva dalje mi je glasba pomenila vse, vendar pot mojega glasbenega izobraževanja ni bila prava. V tistih letih, ko sem bil poln energije in elana, nisem mogel študirati. In to je bila moja tragedija. Pa ne samo to, tudi iz vojske me niso pustili, čeprav sem odslužil dvojno dobo šolanja, kot je bilo predpisano. To je bila moja obveza. Niso me pustili, kljub prošnji in moledovanju, ker niso imeli zamenjave. Potem sem naredil manjši disciplinski prekršek, dobil minimalno kazen, za katero sem moral odsedeti tri mesece, in kasneje sem bil prisilno demobiliziran. Vrnil sem se v Ljubljano in dolgo tuhtal, kaj sedaj. Reči moram, da sem imel odlične ponudbe za igranje v tujini, vendar sem jih zaradi domotožja odklonil. Sprejel sem novo službo v Ljubljani, in sicer v orkestru milice, to je bil takrat najboljši orkester v Jugoslaviji.«

Uniformo si zamenjal za uniformo?!

»Da. Vztrajal sem štiri leta, ko pa nisem dobil stanovanja kot vsi drugi, sem službo pustil. Takrat so izkušnje že naredile svoje, note sem bral primavista.«

Kaj to pomeni?

»Enostavno, takoj ko sem videl note, sem lahko igral. V Ljubljani sem vztrajal še dve leti, preživel sem se z igranjem v kavarni hotela Slon, istočasno naredil sprejemne izpite na akademiji, na katero pa se zaradi zdravstvenih težav nisem vpisal. Tako sem pristal na soboški gimnaziji, kjer sem kar 22 let poučeval glasbeno vzgojo. Po tem sem se upokojil.«

Kaj ti pomeni glasba?

»Je bistvena vsebina mojega življenja. Brez nje ne bi mogel živeti. Imam sicer tudi druge hobije - fotografijo, slikanje, za katero me je navdušil sestrin mož Branko Borko, tudi šah. Vendar, vidiš, nimam časa. Za mene so dnevi prekratki. Ko spim, mi je žal časa in trenutkov, ki jih izgubljam.«

Najraje si v svoji družbi, kajne?

»Verjetno da. Ko sem še kot mladenič razmišljal o življenju, sem bil vedno bolj zaskrbljen. Imel sem številne ideje, za katere sem potreboval čas in mir. Ko se danes opazujem, vidim, da jih nisem realiziral. Ta življenjski tempo ubija, ubija ustvarjalnost v nas. Ne vem, ali sem črna ali bela vrana, velikokrat sem tudi v pogovoru z najbližjimi malce odsoten. Je to kaj čudnega?«

To svojo različnost si vkomponiral v svojo glasbo, fotografije, slike ...?

»Ja, to je moje pravo

prijateljstvo. Pozabila si šah, sedaj ga igram na računalniku, bil pa sem že tudi na evropskem turnirju.«

Zdi se mi, da je sedanji način življenja, ta ustvarjalnost in mladostni polet nostalgija za manj plodnimi leti v mladosti?

»Da, je. Pa tudi ni. Glasba v umetniku je genetsko zasnovana. Glasba je takšna kot svet, ki si ga doživljal kot otrok.«

Kakšna je tvoja?

»Zelo različna, tu ni pravila. Mora pa biti dobro aranžirana, dobro napisana, izvajati jo morajo dobri glasbeniki. Ne sme biti nekaj mehničnega.«

Poznamo te kot zelo resnega človeka.

»Ja? Pa nisem. Mogoče na zunaj, v resnici pa se zelo rad šalim.«

Si »odštekan« dedek?

»Odštekan? Če to pomeni odpisan, potem ne!«

Ne mislim tako. Dedek si tako in tako, »odštekan« pa zato, ker si član Kontrabanda, zabavnoglasbenega benda z nekoliko drugačno podobo na posebni glasbeni sceni.

»A, tako. Potem da. Fante imam zelo rad, vsi so izvrstni glasbeniki, ki jih sicer včasih čisto ne razumem. Morde sem bil v njihovih letih enak. Bistveno pa je, da so veseli da igram z njimi, jaz pa sem ponosen, da so me sprejeli medse.«

Na slovenski zabavnoglasbeni sceni sem namreč med najstarejšimi.«

Te kot glasbenega pedagoga upoštevajo?

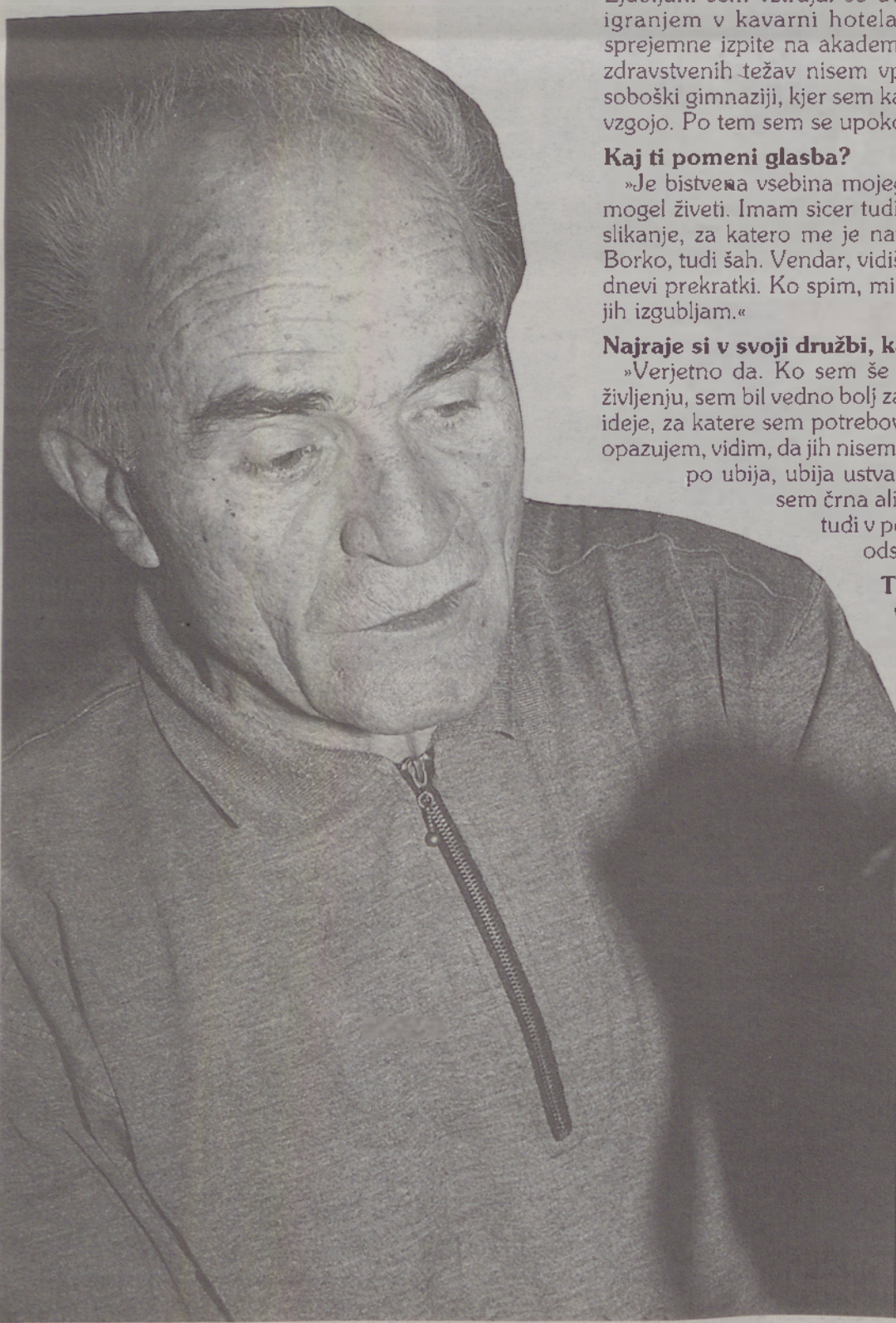
»Včasih da, včasih ne. Ko pa resno zaropotam, vedo da šale ni več. Na zadnjem CD-ju, ki je pred izidom, sem tudi avtor dveh skladb in besedila. Posebej prva mi je zelo pri srcu, naslovil sem jo Večni potepuh.«

Je povezana s tvojo življenjsko potjo?

»Ne. Zdi se mi, da je moja pot pot humanističnega idola. In to samo zato, ker sem vedno imel rad glasbo. Ni me bolj ne jezi kot violina, ki mi ne poje dobro.«

Renata Ficko

Fotografija: J. Zauneker

Feri
Lainšček

HORUSOVO OKO V SOBOTI

Horus je kajpada enooko božanstvo, ki simbolizira zanesljivo oko pravice in po-nazarja nenehno potrebo po budnosti. Horus bedi nad doslednim izvajanjem obredov in zakonov, še posebno pa je znan po ostrini, s katero

presoja nemarnosti v javnem in tudi intimnem življenju.

Kot faraonsko božanstvo so ga seveda vzpostavili Egipčani in morda gre razumeti nepoučeno vprašanje, kaj naj bi z njim na pomlad leta 1997 v Soboti? Pa vendarle: če menimo, da je predvolilna tekma kanonizirano obredje pridobivanja vernikov, da so volitve uzakonjenje volje volivcev, da se obe dejanji uprizarjata v sveri javnega, da pa je nočno vznemirjanje po telefonu in prisluškovanje telefonskim pogovorom seveda najbrutalnejši poseg v človekovo intimno življenje, potem bi nam moralo biti tudi tu in zdaj vsekakor jasno, da nam tokrat resnično lahko pomaga le neprizanesljivo Horosovo oko.

Kot vse naše aferaske dogode, nam je akcija kompromitacije neodvisnega kandidata za novega soboškega župana Mirana Győreka za zdaj znana samo iz dnevnega časopisja. Verodostojno je tako pravzaprav sploh še ne moremo obnoviti in analizirati, saj se o njej niso javno izrekli preiskovalni organi in o njej tudi sodišče ni reklo nič. Dejstvo je torej le, da se je nekaj zgodilo, da je kandidat na bližajočih se občinskih volitvah vsaj na ravni medijev in soboških tračev nedvomno izpostavljen in tako ali drugače kompromitiran. Ali z drugimi besedami: afera bo torej gotovo vplivala na rezultate teh istih volitev in to bo ostalo navzoče kot dejstvo, pa četudi bo kandidat Miran Győrek zaradi nje dobil samo en glas manj ali celo en glas več. Problem, ki se nam torej postavlja, ni v zasebnih občutkih, da nas v časopisih predstavljen potek akcije t. i. »soboške telefonske afere« naravnost šokantno spominja na metodologijo dela kake zastarele vohlaške službe, kakor tudi ne v gostilniških namigih, da je kandidat zadevo zacopral sam. Gre, preprosto, za veliko bolj bistveno vprašanje, ali so lahko predstoječe volitve za novega soboškega župana v senci takih in tako nerazjasnenih dejstev sploh regularne?

Horosovo oko bi nam kajpada narekovalo, naj se zadeva še pravi čas razišče, naj policija opravi svoje, naj se morebiti izreče sodišče in naj torej dobimo volivci, vsaj tisti, ki nas resnica zanima in ki se nam zdi pri odajdi našega glasu bistvena, to tudi na mizo. Bojim pa se, seveda, da bo Horosovo oko Soboti tudi tokrat zgrešilo in da bo že njegova omemba deležna celo posmeha. Malce se bodo odgovorni pač sklicevali na podobne nečednosti in nemarnosti v t. i. visoko razvitih demokracijah, ker je tako »mehčanje« žal pri nas še zmeraj nadvse tolažilno in kredibilno, tisti še malce neposrednejši lokalni politiki bodo rekli, »kaj pa je to takega v primerjavi z Albanijo«, neozaveščeni ljudski rek bo dodal tisto svoje »en glas gor ali dol«, čut za poštenost in pravičnost pa bo še naprej blodil le po kolumnah in kolarjih. Le čemu torej še zdaj, 18. marca 1997, ko to zapisujem, optimistično dodajam vprašanje:

**kakšnega okusa bo
jutranji golaž,
ki si ga bodo
Sobočani privoščili
po oddanem glasu?**

SVOJO ŽALOST SEM OLAJŠALA

V KRIŽEVEM POTU

»Leto dni sem ga ustvarjala, potem ko sem se po nesreči po krivdi drugih izvlekla iz najhujšega. Dala sem si duška. Mojih štirinajst slik križevega pota je del moje duše. Za moralno in materialno zadoščenje, ker mi mojih zdravih nog itak nihče ne more vrniti, pa se že osem let grebem po sodiščih.

1. slika: Kronanje. Obtožujoč pogled na ljudi, ki so zmožni tolikšnih grozot in zlobe. Vidite ta globoki pogled, to razočaranje nad ljudmi.

2. slika: Vse ljudske grehe naložijo na ramena eni osebi. Ta breme strpno prenaša, ampak pod težo greha potem pade ...

3. slika: Srečanje z materjo, ki roti, da naj vzdrži na izbrani poti. Včasih se le najde kdo, ki pomaga ...

4. do 9. slika: Solze so kri, sloviti torinski prt je večna priča. Ljudje od nekdaj s privoščljivostjo in naslajanjem spremljajo trpljenje drugega, tako malo je razumevajočih, sočustvojočih in pomoči voljnih obrazov. Iz dneva v dan se nam ponavlja Kristusov križev pot.

10. in 11. slika: Vidite ta užitek ljudi ob pribijanju na križ. Križani jim namenja žalosten pogled, ki izraža globoko bolečino nad razsežnostmi človeške hudobije.

12. slika: Kulminacija trpljenja. V življenju so vrhovi, ko ne moreš več naprej. Vsak enkrat pride na ta vrh, vsak enkrat prizna, da ne zmore več. Spomnite se Kristusovih besed: Dopolnjeno je. To je vrh vsega.

13. in 14. slika: Zlo globoko prizadene. Najbolj najbližjega. Pri ustvarjanju sem v rokah čutila trpljenje matere, ki v naročju drži mrtvega sina. To boleče čustvo je zmožna dojeti samo ženska, čeprav si tudi sama ob vsem svojem trpljenju v življenju ne znam predstavljati bolečine matere ob smrti sina. Za vse sem imela dovolj notranje moči in se pobrala, ob otrokovi smrti se verjetno ne bi.

Ko sem ustvarila zadnjo sliko križevega pota, sem vse poslikane steklenice postavila na mizo in teden dni podoživljala vsako sliko posebej. Vedno znova se mi je odvrtelo moje življenje. Pravzaprav sem odložila veliko breme. Opravila sem svojo nalogo. Priznati moram, da sem bila ves čas ustvarjanja zelo depresivna, po opravljenem delu pa mi je odleglo. Moje podobe me še vedno pretrsejo, toda breme je odloženo. Klic novega življenja je tu, za hudim prihaja vedrina, in to je zame velika noč.

IRMA PREMRL

invalidska upokojenka, pred tem mojstrica v tovarni Mura, Sobočanka, je globoko verna ženska. To so družinske korenine. Mama in še posebej oče sta bila predana veri. Oče je dvajset let klečal in molil, se spominja, in ko je pred štirimi leti umrl, je bila to nenadomestljiva izguba. Tudi darovi za slikanje, pisanje, oblikovanje so držinski. Človeku naj bi bili ob rojstvu namenjeni trije božji darovi, vsaj enega od teh, pravi gospa Irma, je v svoji veri odkrila - umetniško žilico.

»Vedno pa je bil kašen razlog, da svojih največjih ciljev v življenju nisem mogla doseči. Kot da sem preveč živela za druge, se ozirala predvsem po njihovih pričakovanjih in potrebah. Ni mi bilo usojeno, da bi postala učiteljica, ker mi je to preprečila bolezen. Ni mi bilo usojeno, da bi delala do normalne upokojitve, ker mi je to preprečila huda prometna nesreča.

Zdaj sem v obdobju uresničevanja mojih sanj. Ustvarjam. Rišem, pišem, oblikujem in še sto stvari

počnem. V dva opusa bi lahko razdelila to, kar počnem - v travmatskega in postravmatskega. Bila je uspešna terapija in zdaj je tu notranji mir. Niza mi nove in nove ideje za stvaritve, ki so tu v mojem stanovanju ali pa podarjene dobrim ljudem.

Za hudim prihaja vedrina, zato je velika noč Irmin največji praznik v letu. V svojo knjigo, priročnik za otroke o veri, zapisano z lepim rokopisom, je o veliki noči napisala stavek: To je dan velikega veselja, Jezus je premagal smrt in živi.

»V cerkvi se udeležujem obredov velikega tedna, očiščevanja pri spovedi, ko v molitvi podoživljam vse. Velikonočna nedelja z jutranjim vstajenjem poraja novo obdobje, upanje, da prihaja lep čas.

Nekako takole pa je videti to moje praznovanje pri meni doma:

V soboto popoldne si pripravim šunko, jajčka, hren in sol, simbole velike noči. Opoldne ali

popoldne, kakor pač čas nanes, jih zavite v bel prt in položene v lepo košaro nesem k žegnju.

Na velikonočno nedeljo vstanem s prvim jutranjim soncem. S posebno skrbjo uredim domačo mizo. Pogrnem jo z doma izvezenim prtom s podobo kronanega Jezusa. Miza mora biti obvezno pogrnjena s tem prtom. Obvezna sta tudi vaza s spomladanskim cvetjem in moj velikonočni aranžma, za katerega si v gozdu vsako leto poiščem zanimivo oblikovano rogovilo. Ob sedmih sem pri maši, vstajenju. Po vrnitvi domov je velikonočni zajtrk z molitvijo. Zdaj sva z mamo sami. Rezina žegnane šunke, jajčka, hren, kruh in čaj z vinom. Zmoliva za blagoslov teh jedi in se po jedi zahvaliva z molitvijo. Ostanke skrbno pospravim, nobena drobtina ne sme pasti na tla. Spoštujem staro verovanje, da ničesar od velikonočnega zajtrka ne smeš zavreči. Odpadke pokurim.

Ce je velikonočni zajtrk nekaj čisto posebnega, svetega, pa je naše velikonočno kosilo običajno nedeljsko kosilo.

Letošnje velikonočno praznovanje bo za Irmo Premrl spet čas velikega upanja: »Moja kalvarija vendarle mora biti končana še za časa mojega življenja. Osem let hodim po sodiščih in iščem svojo pravico, pa recite, da ni to naše življenje kot Kristusov križev pot. Vem, da je pravica na moji strani. Vse, kar mi hudega počnejo, strpno prenašam. vera mi daje moč za to. Podkupnine pa naj od mene ne čakajo, tudi če bi to materialno zmogla, mi moja moralna načela tega ne dovolijo.

KOKOŠJE, GOSJE, NOJEVE IN PREPELIČJE »REMENKE«

»Jajca so medij, ki izziva mojo ustvarjalnost že zato, ker so simbol velike noči. V začetku sem poslikavala kokošja, potem sem odkrila nove možnosti na gosjih in drobnih prepeličjih, zdaj vidite tu pred mano poslikano nojevo jajce. Jezusa in ves Betlehem sem spravila gor!

Jajčka najprej skuham. S svinčnikom izrišem motiv na recimo deset jajčk. Prva faza je barvanje figure, začnem pri obrazu, ozadje pa pobarvam na koncu. Končujem s črnim tušem z navadnim peresom, na koncu lakiram. Najbolj so mi pri srcu sakralni motivi, ki pa so zahtevnejši in mi vzamejo veliko časa. Izbor motivov je odvisen od moje inspiracije.

»Remenke« ustvarjam že okrog 20 let, na tisoče sem jih poslikala, pa pravzaprav nobene prodala. Delim jih po svojih kriterijih.

Prvi je pridnost pa otroci, sorodstvo, prijatelji ... Tole nojevo pa sem poleg drugih pripravila za razstavo sakralne umetnosti, ki jo pripravljamo v aprilu v soboškem župnišču.

Ne pozabite zapisati, vsaka moja »remenka« je unikat.

Mihael Šimonka, iz Radenec

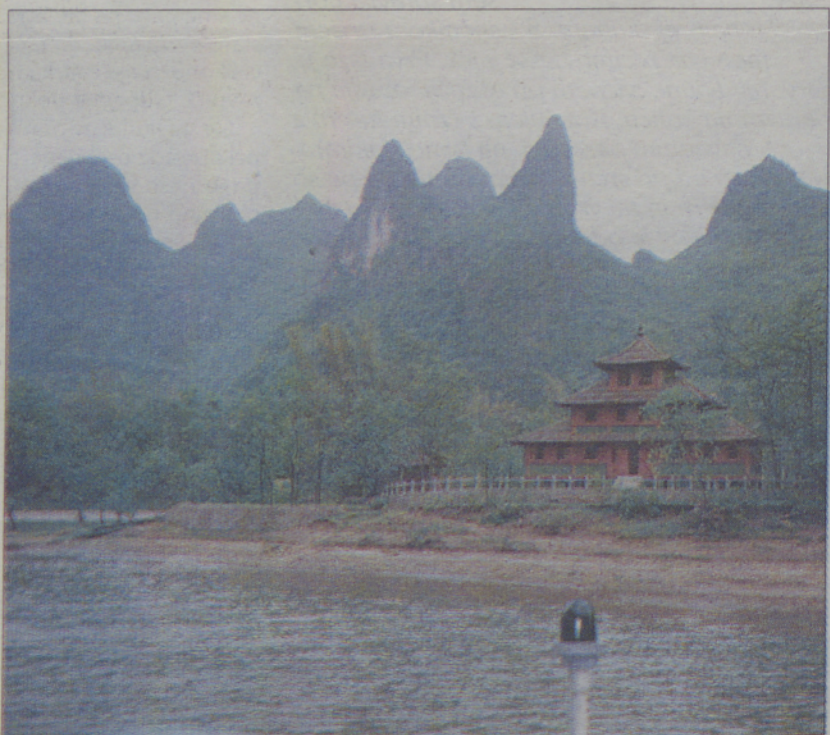
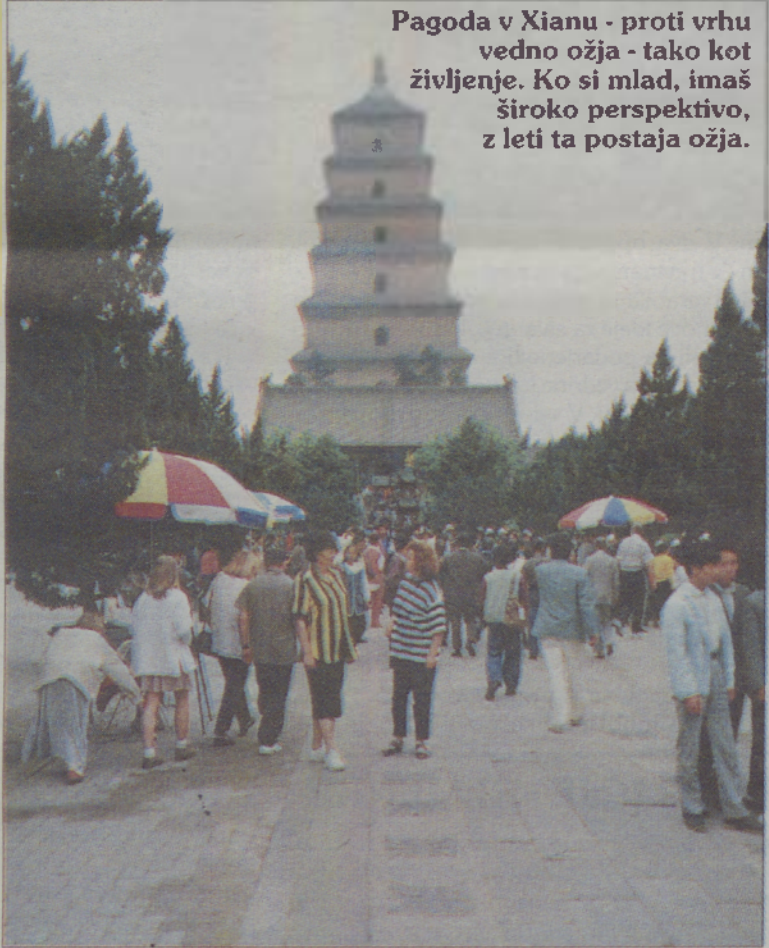
KITAJSKA

Lepo je potovati po svetu, videti različne pokrajine ter spoznavati ljudi. Vendar človek ne more in ne zmore vsega naenkrat. Tako sva bila tudi midva s soprogo marca lani pred težko odločitvijo, kam za prvomajske praznike. Po kupu prelistanih prospektov je končno padla odločitev: **KITAJSKA - HONGKONG**. To mora biti zares nekaj nevsakdanjega, nekaj za nas povsem tujega.

Jezero v bližini Xiana

Pagoda v Xianu - proti vrhu vedno ožja - tako kot življenje. Ko si mlad, imaš široko perspektivo, z leti ta postaja ožja.

Južna Kitajska nas je prevzela.

Naj takoj na začetku zapišem, da se sploh nisva zmotila. Adria Airbus nas je 26. aprila zjutraj odpeljal v sončni Pariz, kjer je bilo dovolj časa za ogled mesta, saj je jumbo jet Air Francea poletel šele v večernih urah. Skupinica 20 radovednih turistov ter slovenski vodnik smo 12 ur presedeli v razkošnem letalu in razmišljali: »Le kaj nas čaka? Kakšna je ta skrivnostna Kitajska, komunistična velesila?« Čas v letalu je hitro mineval in že se je danilo, ko je pilot začel spuščati srebrno ptico velikanko. Gledal sem skozi okno, sama puščava - le kje smo? Šele nekaj minut pred pristankom se je pod nami začelo zeleniti. Tu smo! Peking! Mesto, ki je tako znano, pa o njem ne vemo skoraj ničesar. Vsi smo nestrpno čakali prvi stik z milijoni rumenih majhnih ljudi.

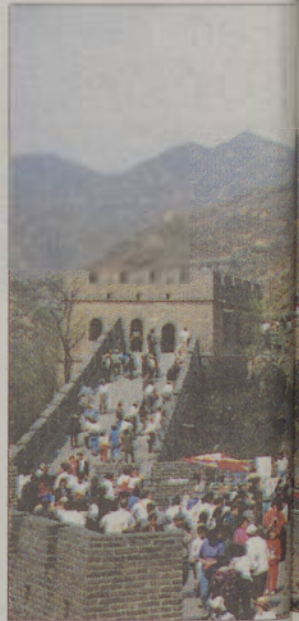
Peking - mesto presenečenj

In kar hitro je prišel čas prvih vtisov. Klimatiziran avtobus (Mitsubishi) nas je s prijazno lokalno vodnico popeljal po resnično širokih avenijah prav v središče mesta, kjer nas je dočakal razkošen hotel Beijing International. Le kje je siromaštvo, ki smo si ga predstavljali? Sobe luksuzne z vsem, kar si človek lahko zamisli, v hotelski avli operne pevke z nasmehom na licu prepevajo Verdijeve arije. Vendar bi bilo škoda sedeti v hotelu, takoj smo se odpravili na ogled mesta s približno 14 milijoni prebivalcev. Točnega števila nihče ne ve natančno. Tedaj so se začeli pravi prvi vtisi. Ulice - sicer zelo široke - so bile kot ogromno mravljišče. Avtomobilov kot v katerikoli zahodni metropoli, pa na vsak avto približno sto kolesarjev. Pa prometna kultura! Vsi semaforji delajo, kot se spodobi, le ne vem za koga. Nihče jih ne gleda. Vsi trobijo, vlada pa izključno zakon močnejšega. Bog ne daj, da bi zapeljal v križišče, ker imaš zeleno luč. Kamion z leve ali desne je močnejši od tebe. Vendar smo imeli spretnega (močnega) voznika in prav kmalu smo prispeli do prve in verjetno najpomembnejše znamenitosti Pekinga - to je Prepovedano mesto. Pred vhomom bi se lahko še ostrigli v modernem frizerskem salonu - kar na pločniku, vendar smo nekajminutni odmor izkoristili za zamenjavo denarja. Za en ameriški dolar (marke komaj poznajo) si dobil nekaj več kot osem juanov.

Zakaj Prepovedano mesto? V mesto dolga stoletja ni smel stopiti nihče razen cesarjeve družine. Tam je bila zbrana vsa cesarjeva birokracija, sestavljena predvsem iz evnuhov. To je bilo zelo »praktično«, saj na tak način niso bili nevarni za nekaj tisoč tudi tu živčih cesarjevih priležnic. Te izbrane dame so stopile v mesto le enkrat, izhoda za njih do smrti ni bilo. Mesto s tipično staro kitajsko arhitekturo je zares zanimivo. Prepovedano mesto je pravokotne oblike, dolgo okrog kilometer in pol, široko pa nekaj sto metrov. Zgradbe so večinoma prazne, izropali naj bi jih Japonci ob zasedbi Kitajske.

Botanični vrt v Kantonu

Kitajski zid

Prepovedano mesto

Le manjši park deli Prepovedano mesto od znanega Tihebeškega miru, ki pa ni pritegnil pozornosti nobenega rista iz naše skupine. To je v bistvu ogromen betonski plajz. Na eni strani je ogromna tribuna, s katere ljudje lajejo »občudujejo« vojaške parade. Na drugi strani betona je Ze Dougov mavzolej, ki ga vsak dan še vedno obišče tisoče ljudi. Trg nebeškega miru je ena redkih točk, kjer občutijo, da smo v komunistični državi. Na ulicah tega občutka nismo imeli. Nič več modrouniformiranih peš in kolesarjev, oblečeni so kar po evropsko. In trgujejo Arabci - na ulicah vam ponudijo vse, kar imajo. In ko v sprehajajo po ulicah tega nenavadnega vele mesta, dobi izjemno nenavadne občutke. Vse mesto je ogromno gradbišče, veliko je že dokončanih supermodernih poslov zgradb, hotelov, veleblagovnic ipd. Ko sem od daleč opazoval te zgradbe, se mi je včasih zazdelo, da stojim na New Yorku. Vendar ljudje živijo med temi stolpnici in barakah, ki spominjajo na vse, le na stanovanja ne. Življenje poteka na pločniku pred barakami; pločnik je jedilna kopalnica, kuhinja in dnevna soba. Pa tudi za popoldanski počitek prav pride. Če bi me kak domačin po naključju povabil k sebi na večerjo, ne vem, kako bi se opravičil, tam dejansko ne bi želel.

Zanimiv pa je jedilnik. Poje se vse, kar leti, leze ali pleže. Prav vse. Tudi ščurki. In kaj smo jedli mi? Imeli smo vse polne penzione; zajtrki v hotelu so evropsko-ameriški, zelo visoki ravni. Kosila, večerje ... saj ne vem, kaj smo. Za vsak obrok so nas peljali v drugo restavracijo, hvala kitajska. Vse je narezano na drobne koščke in ni nobene možnosti, da bi ugotovil, kaj ješ. Le to vem, da smo večer jedli pekinško raco, ki jo je kuhar pred našo soto okroglo mizo razrezal na več kot 200 kosov. To sem vedel zato vem, da je bila raca, za vse drugo pa morda bolj ne izvem. Je pa bilo vse okusno, čeprav okus ni isti niti podoben tistemu, kar sem jedel v kitajskih restavracijah v Evropi. To v Evropi je že prilagojeno nam »dolgonos« kot nam pravijo Kitajci. Pri pijači je bilo manj dilem, smo pivo. V glavnem so steklenice s 6,5 decilitra vsega. Uradno je najboljšo pivo Tsingtao, čeprav je meni bolj všeč Beijing Beer. Pa cena piva? Od pol marke v navadni gostinici za veliko pivo do 11 mark za malo pivo v bavarski pivnici v centru Lufthansa.

Druge znamenitosti Pekinga so razni templji in svetolike, katerih imen si človek res ne more zapomniti. Povsod navzoč Buda - njihov bog, saj je budizem najbolj razširjena vera na Kitajskem. Menda je budistov prek 90 odstotkov, drugi so muslimani in pripadniki nekih manjših veroizpovedi. Katoliška vera je nepriznana - zato so z Vatikanom hladni odnosi.

Zelo zanimiv je bil izlet z avtobusom do kitajskega zida. Zid je od Pekinga oddaljen le 70 km. Zid je dolg 5

DEZELA NAS PROTIJ

Pod zemljo je bila armada glinenih vojakov v naravni velikosti, starih 2000 let. Armada šteje 60.000 vojakov in oficirjev, od katerih ima vsak drugačen obraz. Poleg vojakov je tam še veliko konjev, vozov in hladnega orožja - vse iz gline v naravni velikosti.

Do danes so večji del armade že izkopali, zgradili zgradbo, tako da so sedaj v zaprtem prostoru. Fotografiranje je tu strogo prepovedano, zakaj, ne vem.

Z ogledom glinenih vojakov in mesta Xian smo v bistvu opravili kulturnozgodovinsko popotovanje, sledila je paša za oči na jugu Kitajske. Kakih tisoč kilometrov južno od Xiana smo onemeli že ob pristajanju letala v mestu Guilin. Tu je narava pokazala, kako se delajo pravljicne dežele. Hribčki iz apnenca prav vseh oblik se razprostirajo na površini kakih 300.000 kvadratnih kilometrov.

Med hribi si je skopalo strugo precej majhnih in nekaj večjih rek. Med triurno vožnjo z ladjo po reki Li Jang smo občudovali zares enkratno pokrajino, polno riževih polj in bambusa. To je pokrajina, kjer je res priporočljivo imeti rezervni film za videokamero in fotoaparati.

Guilin je majhno, a moderno mesto s 400.000 prebivalci - predvsem predstavniki narodnostnih manjšin. Kitajci so zelo ponosni na to, da živi pri njih le 5 odstotkov narodnostnih manjšin. Res malo, če pa pogledamo v številkah, so stvari drugačne. Teh pet odstotkov je za trideset Slovenij ali 60 milijonov.

Dunajski zrezek - kitajski sindrom

Samo slaba ura letenja, pa smo se znašli v mestu Kanton, kjer smo kdaj pa kdaj pomislili, da nismo več na Kitajskem. Kolesa so zamenjali mopedi, okrog centralnega hotela pa spadajo mercedesi med povprečne avtomobile. Nikjer do tedaj nisem videl na kupu toliko jaguarjev kot pred tem hotelom.

Tudi mesto s sedmimi milijoni prebivalcev spominja na zahod in daje slutiti, da je od tu le kakih 120 km do zaenkrat še izredno bogatega mesta - Hongkonga.

V Hong Kong smo pripotovali z ladjo po biserni reki (Pearl River), katere voda sploh ni biserna, priteče pa v mesto, ki je zagotovo biserno. Ves čas dvodnevne bivanja v Hongkongu sem imel občutek, kot da voham denar. Žal ne svoj. Kamorkoli se obrneš, sam blišč. V revni del pač nismo šli (zakaj bi si kvarili vtis). In končno! Dunajski zrezek v nemški restavraciji. Temu pravijo domačini kitajski sindrom. Namreč po enotedenski kitajski hrani (čeprav je dobra) je dunajski zrezek nekaj nepopisnega.

Sicer pa se bomo Hongkonga raje spominjali takrat, ko ga več ne bo - ne bo ga takšnega, kot je. Samo še do konca junija. Tu smo naš izlet končali, se prek Pariza vrnili domov in se v letalu spraševali, ali se Kitajci zavedajo, kaj bodo dobili? Raj na zemlji, pa čeprav tam ne bi rad živel.

Na svidenje Hongkong, prihodnjič te bomo videli s kitajsko vizo v potnem listu.

Hong Kong - vonj po denarju

Ulični frizerski salon v Peking

1 kilometrov, v vznožju širok 18 metrov, grajen pa je bil zaradi obrambe pred Mongoli. Vendar svojim namenom nikoli ni rabil. So ga pa pridno izkoristili trgovci, saj je pokrajina na nekaterih mestih komaj prehodna. Tako je bil zid najhitrejša kopenska pot z zahoda proti vzhodu in obratno.

Nedaleč od Kitajskega zidu si je cesarica Chi-Shen v začetku tega stoletja privoščila gradnjo poletne palače z ogromnim jezerom in marmorno ladjo. Za to palačo so porabili denar, s katerim naj bi usposobili mornarico za obrambo pred Japonci.

Tako mornarice ni bilo - Japonci pa so prišli.

Xian - mesto glinenih vojščakov

Po približno uri in pol letenja proti jugozahodu smo pristali v 1100 km oddaljenem mestu Xian. To mesto s šestimi milijoni prebivalcev me je približalo bistemu, kar sem od Kitajske pričakoval. Če ne bi bilo avtomobilov in nekaj modernih hotelov, bi mislil, da sem pristal nekje med dvema svetovnima vojnima. Vzrok, da smo v to mesto sploh šli, je v glinenih vojščakih. Nedaleč od mesta Xian so trije kmetje pridno orali njivo, ko se je zemlja pogreznila in eden od treh je padel v jamo. Ker mu kolega nista mogla sama pomagati, sta poklicala reševalce, ki so imeli kaj videti.

Nevesta

Cesarica Chi-Shen

Poletna palača je skrbno varovana.

Hongkong

MORIŠČE
V ČRNEM
LESU

ŽALOSTNA USODA LEPE AGATE

V GRADU ŠTRALEK NAD VOLIČINO
JE BILA ROJENA LEPA AGATA

V listinah iz leta 1595 je prvič omenjen grad Štralek. Takrat je prešel iz vurbeske v posest graščine Hrastovec. V njeni lasti je ostal do leta 1848. Na začetku 17. stoletja je bil njegov oskrbnik nižji plemič protestantske vere Nurnberger. Bil je oče lepe Agate, ki se je skrivaj poročila z mladim plemičem iz bližnje graščine Hrastovec. In njegova mati je dala Agato umoriti v Črnem lesu. Od devetnajstega stoletja je gradič v posesti rodbine Ješovnik. Gre za nadstropno stavbo z okroglim vogalnima stolpoma in z večjim gospodarskim poslopjem. Danes je to le običajna kmetija, ki hrani v kleti gotске kamnoseške ostaline iz druge polovice šestnajstega stoletja. Na žalostno usodo nesoje grofice Agate še danes spominja »črni križ«, spomenik, ki stoji na levi strani ceste, ki nas od Lenarta vodi skozi Črni les proti Mariboru.

TAJNA POROKA

Žalostna usoda lepe Agate je stoletja burkala domišljijo prebivalstva našega severovzhoda. In kako je v resnici bilo? Mladi grof Ivan Friderik Herberstein iz hrastovske graščine se je zaljubil v Agato, hčer bavarskega priseljenca Štefana Nurnbergerja, oskrbnika bližnje graščine Štralek. Ljubezensko razmerje med bogatim grofom in hčerko malo pomembnega grajskega oskrbnika ni bilo všeč Ivanovi materi. Na vsak način je hotela

časih obsojene ženske. Tukaj so jih obglavljali in zažigali na grmadi.

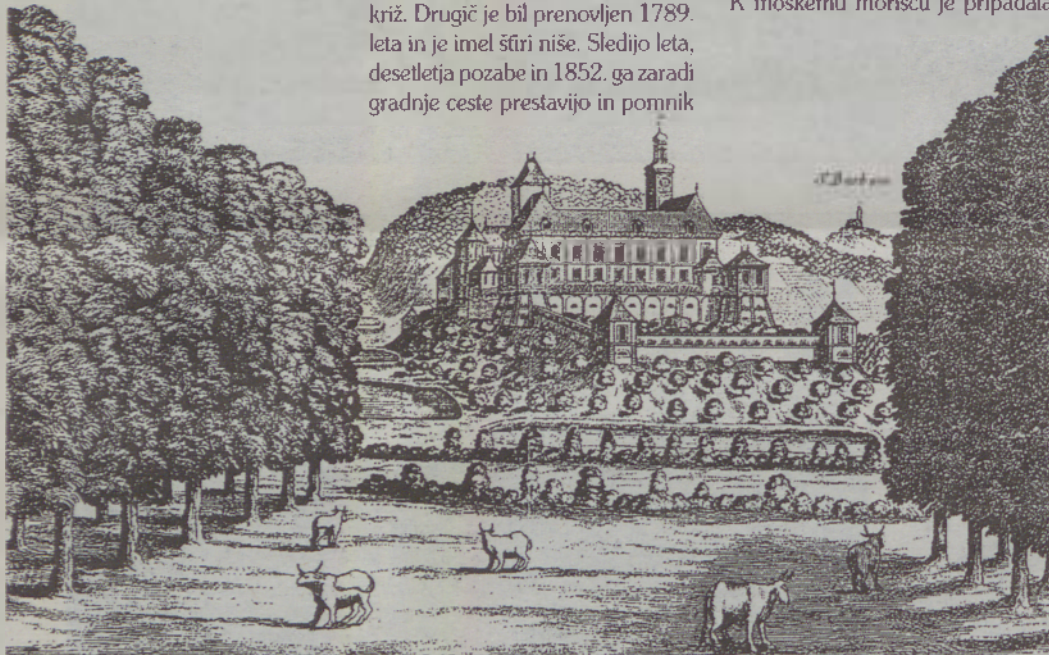
Po vrnitvi z vojskovanja da Ivan Friderik Herberstein izkopati posmrtno ostanke svoje žene in jo da pokopati na pokopališču pri Rupertu (Voličina) poleg očeta Štefana Nurnbergerja, ki ga je strla bolečina zaradi hčerkinе usode.

ČRNI KRIŽ

Na kraju žalostnega dogodka je dal postaviti Ivan Friderik Herberstein leta 1605 tako imenovani črni križ. Drugič je bil prenovljen 1789. leta in je imel štiri niše. Sledijo leta, desetletja pozabe in 1852. ga zaradi gradnje ceste prestavijo in pomnik

skega spisa detomorilk tistega časa je razvidno, da so bile tukaj usmrčene z odsekom glave kot zadnje žrtve temnih dni: leta 1691 Marinka Wamberger, Marija Teiner (Peiner), Uršula Seneković in Marija Golob. Vse so bile pokopane takoj po usmrčitvi na kraju dejanja.

V Črnem lesu je bilo le žensko morišče. Moško morišče je bilo za to območje pri Lenartu, blizu mostu čez potok Velka. Tukaj sta stali dve zidani sohi za vislice. Na njih so obešali obsojence vse do leta 1849. K moškemu morišču je pripadala

Grad Hrastovec iz časa, ko je bila v njem na smrt obsojena nesrečna Agata Nurnberger.

odvrniti sina od tega dekleta. Zaročiti ga je želela z bogato plemkinjo, povečati grofijo, jo obogatiti.

TAJNA POROKA

Margareta Herberstein uredi tako, da mora sin brž odjezditi v Kanizo v boj proti Turkom. In še pred odhodom uspe mladcu nagovoriti lenarskega župnika Moronusa, da bo zaljubljenca tajno poročil. To se je uresničilo neke noči leta 1599 v cerkvi sv. Jakoba, ki je stala severovzhodno med vasjo Lormanje in Lenartom.

OBSOJENA KOT ČAROVNICA IN DETOMORILKA

Hudobna grofica Margareta, Friderikova mati, izkoristi sinovo odsotnost in da Agato vreči v zapor. Uprizori sodni proces. Mlada žena se brani, dokazuje nedolžnost, vendar zmaga nadmoč grofice in njenih slug. Agata je obsojena čarovništva in detomorilstva. V Črnem lesu jo obglavijo ob navzočnosti množice nemočnih, nemih podložnikov. Uspe jim le to, da obglavljene nesrečnice ne zažgejo na grmadi. Zbrani kmetje jo zakopljejo v zemljo poleg morišča. Na tem kraju je bilo morišče za vse v tistih

razpade. Kamenje porabijo okoličani za gradnjo hleva.

SedANJI spomenik je bil postavljen 1936. na pobudo Ožbalta Ilauiniga, ki je zgodbo o Agati zapisal po zgodovinskih virih.

ODHOD V SAMOSTAN

Ivan Friderik Herberstein se zaradi tragične smrti svoje žene ni mogel pomiriti. Leta 1608 pokliče k sebi bližnjega sorodnika barona Gunterja Herbersteina in mu izroči vse imetje ter pravice graščine Hrastovec. Kmalu za tem osedla vranca in odjezdi po Dravski dolini v Labud. V tamkajšnjem benediktinskem samostanu zaprosi za sprejem. Postane redovnik z imenom Thiemo.

ZADNJE ŽRTVE TEMNIH DNI

Zadnja je bila zažgana na grmadi v Črnem lesu kot »čarovnica« leta 1685 Marija Reik (Reikin). Iz kazen-

Črni križ,
ki stoji v
gozdu
Črni les,
ob cesti, ki
vodi iz
Lenarta
proti
Mariboru.

tudi trioglata zidana kapela, ki je stala v bližini lenarske javne tehne. Po drugi svetovni vojni je bila porušena. Pri tej kapeli je moral vsak obsojenec, ki so ga gnali iz Hrastovca tod mimo na morišče, opraviti svojo zadnjo molitev.

FRANČEK ŠTEFANEČ

Sporočila iz Medžugorja in Kureščka

OBNOVITE MOLITEV NA POZABLJENEM IN ZAPUŠČENEM KRAJU!

*Pridite in poslušajte, vsi božji častilci,
pripovedoval bom, kaj vse je storil zame.
K njemu sem klical s svojimi usti,
poveljeval sem ga s svojim jezikom.
Če bi bil v srcu gojil hudobijo,
bi me Gospod ne bil uslišal.
Toda Bog me je uslišal,
poslušal je glas moje prošnje.*

*Slavljen bodi Bog,
ker ni zavrnil moje molitve
in mi ni odtegnil svoje dobrote.*

Svete pisma. 'Francelj, mi daš to knjigo?' Odgovor je bil: 'Kaj boš ti s to knjigo, to je Sveto pismo.' Zopet sem moledoval in knjigo z rdečo obrobo sem nesel domov.

Franc Špelč je bil poslej vztrajen bralec in iskalec vere in jo je tudi našel, dasiravno je bil še naprej član partije. Dozorel je tudi čas za iztop. 'Klicali so me na komite, naj vzamem iztopno izjavo ... Vztrajal sem pri svojem. Boga in njegovo navzočnost sem sprejel. On sam mi je dajal moči, da sem kljub sluteni grožnji in posledicam vztrajal. Razglasili so me za odpadnika ...'

Težko se je prebijal skozi življenje. Izključili so ga iz učiteljskega kolektiva, razglasili za špijona, dvanajstkrat ga je Udba zasliševala in trpinčila, zato je ohromel. Bil je brez službe in zdravstveno nezavarovan, vendar ga je vzel v zaščito dr.

V tem psalmu iz svetopisemske knjige stare zaveze je na simboličen način zajeto življenje Franca Špelča, rojenega 1927. leta v vasi Šmaver v Suhi krajini. Leta 1990 je pri Mohorjevi družbi izšla njegova avtobiografija Vrnili sem bom k očetu.

Bil je partizan že od leta 1941, borec I. bataljona VOSA, spremljevalec slovenske delegacije na zasedanju Avnoja v Jajcu, borec Gubčeve brigade, ranjen v napadu na domobransko postojanko na Trški gori, po vojni milicnik, učitelj, nato slušatelj teološke fakultete, diakon katoliške Cerkve ... Vrhunec njegovega življenja in iskanja absolutnega je bila posvetitev v mašnika, dasiravno je bil tedaj star 66 let. To se je zgodilo 21. novembra 1994. leta, nekaj mesecev potem, ko je dokončal še štiri letnik teološke fakultete in mu je umrla žena, rojena pri Svetem Juriju v Prekmurju.

Z gospodom Francem Špelčem sem se pogovarjal v Zalogu pri Cerkljah, kjer je župnik. Upošteval bom njegovo željo in v tem zapisu ne bom dajal toliko poudarka njegovemu prejšnjemu življenju, ki ga sicer ne prikriva, ko pa ga je javno razgrnil v knjigi, ampak bom – in to utegne biti za bralca še posebej zanimivo – nekaj več napisal o njegovem spreobrnjenju, videnju blažene device Marije, Medžugorju, Kureščku, Marijinih sporočilih ...

KNJIGA Z RDEČO OBREZO

»Z družino sem stanoval v Begunjah. V sosednji hiši pri Ermančkovih sta živeli mati in hči. Nekega dne leta 1954 sem šel klicat svojo mater, ki je pri Ermančkovih vasovala, naj gre h kosilu. Po pozdravu sem povedal, po kaj sem prišel. Tedaj zagledam na šivalnem stroju knjigo z rdečo obrobo. Ob pogledu na to knjigo sem doživel nekaj, česar ne znam povedati. V meni sta se zbudila nepopisno hrepenenje in želja, dobiti to knjigo. V meni se je dogajalo nekaj, kar me je postavilo v posebno stanje. Rekel sem: 'Micka, dajte mi to knjigo, vrnil jo bom!' Ona pa: 'Kaj pa boste vi s to knjigo, to je Sveto pismo. Ne dam je. Vem, kakšni ste komunisti, zažgali bi mi jo. Tega pa ne dam.' Prosil sem, rotil in zagotavljal, da jo bom vrnil, a vse zaman, dokler ni posegla vmes moja mama. 'Micka, kar dajte mu knjigo. Jaz bom poskrbela, da jo dobite nazaj.' Sveto pismo sem nesel domov. Bral sem, a se mi je upiralo. Nisem mogel razumeti, kaj vse je lahko v Svetem pismu: vojne, strašne morije, prešustva, krvoskrustva in nečistovanje. Minilo je pol leta in v meni se ni nič premaknilo. Odnese sem sem to božjo knjigo nazaj Ermančkovim.

Tako je Franc Špelč opisal svoje srečanje s Svetim pismom, ki ga je kot »neznanimivo« vrnil. Toda še isti dan je pokramljal z gasilcem, ki pa je tudi mizaril, Francem Hribarjem iz Poljč. Le-ta mu je pokazal novo omaro in jo odprl.

»Med številnimi knjigami me je zopet prešinila rdeča barva na obrobi ene od knjig. Ponovilo se je tisto nepopisno doživetje in stanje, ki sem ga imel pred pol leta pri Ermančkovih Micki, ko sem zagledal rdečo obrobo

Viznar, ki pa je osem mesecev potem umrl. Franc Špelč je v svoji knjigi in v pogovoru s podpisanim opisal svoje nadaljnje težave pri iskanju službe. Kar koli bi mu kdo ponudil, bi vzel, a rednega dela ni dobil. Naposled je dobil honorarno zaposlitev kot nočni čuvaj v tovarni Sulko v Zapužah. Ponoči je pazil na premoženje, podnevi pa je poslušal predavanja na teološki fakulteti v Ljubljani. Šolsko leto 1969/70 je bilo začetek njegovega teološkega študija. Že pred tem se mu je porodila želja, da bi postal duhovnik, kar pa je bila utvara, saj je bil poročen. Študiral pa je vendarle in 23. decembra 1984. leta je bil posvečen v diakona.

ROMAR V MEDŽUGORJU

»Po posvetitvi v diakona sem kot 'nevtralen' – bolj iz radovednosti – romal v Medžugorje. Ko sem vstopil v zakristijo cerkve, kjer so se vidci srečevali z Marijo, je bila prazna. Nenadoma me je prijel in jokal ter hropel sem. Začutil sem obisk božje milosti. Ko sem se umiril, sem šel po ladji cerkve, zagledal soromarje in spet me je obšel jok. Potem sem se kakih dve uri 'skrival', da ne bi izstopal med romarji. Ščasoma sem se pomiril. Čez leto dni, ko sem spet poromal v Medžugorje, sem sem povzpel na pobočje Crnica, kjer se je Marija prikazala otrokom. Sedel sem na skali in molil. Naenkrat sem zaslišal moški glas: 'Ko boš našel križec s svetinjo in del rožnega venca, bo to začetek novega obdobja tvojega življenja!' Niti slutil nisem, kaj naj bi to pomenilo, a sem si sporočilo zapisal v svoj dnevnik. V tretje, ko sem romal v Medžugorje, sem se na istem mestu pogovarjal z mojimi domačimi romarji o njihovih stiskah. Spet sem sedel na skali in se nehoče sklonil k tlom in pobral 'smet'. Ne, ni bila smet, ampak sem prepoznal križec, svetinjo in delček rožnega venca. Vse to je bilo krhko in najdbo sem nameraval zavreči, a tega le nisem storil, ampak spravil v žep za ročno uro. Naenkrat se je pojavila Marija. Lebdela je pred menoj. Bilo je to zlitje občutkov božje bližine in vizualnega vtisa. Zgubil sem občutek za čas in prostor. Rekla mi je: 'Duhovnik boš!' Nisem si mogel predstavljati uresničitve te napovedi, kajti tedaj mi je manjkalo še štiri letnik bogoslovja, bil sem poročen in žena je bila živa. Mariji sem 'ugovarjal', a sem se hip nato pokesal: 'Oprosti, ker sem podvomil, še ne razumem.' Molil sem.

To, kar mu je bilo napovedano, se je uresničilo. Izpolnilo pa se je tudi Marijino sporočilo, ki mu ga je dala ob naslednjem videnju, 9. decembra 1989. leta, spet v Medžugorju: »Sin, ljubi moje in Sinovo srce. Vabi in opozarja ljudi, naj se zatekajo po mojem srcu v Sinovo srce, da bodo našli pravi mir, ki ga vsi tako potrebujete ... Obnovite molitev na pozabljenem in zapuščenem kraju. Blagoslovjam te!«

Gospod Franc Špelč ni vedel, kje naj bi bil tak kraj. Za mnenje je vprašal župnika iz Koroške Bele g. Jožefa Razingerja. Ta pa: »A je to Kurešček?« – »Še nisem slišal zanj. Kje je to?« – »Tam nekje pod Krimom.« 10. februarja 1990. leta so se trije laiki, štirje duhovniki in diakon Franc Špelč podali na 833 metrov visok hrib Kurešček, 25 kilometrov oddaljen od Ljubljane. Med ogledom ruševin, saj je bila cerkva med vojno porušena, se je Francu Špelču prikazala Marija in želela: »Kraljica miru sem. Na tem mestu obnovite molitev. Tukaj se srečujte z mojimi Sinovimi srce. Takoj postavite simbole vere in molitve. Čimprej začnite s

se dopolnujejo

S Prekmurko poročeni mož si je drznil ugovarjati Mariji, da bo duhovnik, a se je napoved uresničila: Franc Špelič je po ženini smrti, star 66 let, daroval novo mašo.

priložnostno sveto daritvijo, ki naj postane redna. Naredite začasen prostor za sveto mašo, tako da bo darovalec pod streho. Tu bodo pobožnosti, dokler ne boste zgradili doma in cerkve, kamor se bom naselila kot Kraljica miru in delila mir. – To bo milostni kraj, kraj ozdravljanja dušnih bolezni in ran. Kdor se bo na tem kraju z vero zatekel v moje in Sinovo srce, bo ozdravljen in deležen miru, ki ga lahko dajo samo nebesa. – Hčere in sinovi, ki ste v Prenovi (binkoštno gibanje v okviru katoliške cerkve, op. p.), poskrbite, da ne bom sama ob prvih četrtkih, petkih in sobotah. Te dneve me obiskujte na tem kraju, jaz pa vas bom blagoslovljala. – Moje hčere in sinovi! Ljubite ljubezen, moje Srce je pot do nje. Ljubite se med seboj! Ljubezen je močnejša od satana, ki vas bo večkrat oblegel. – Bodite zvesti in molite, molite! Jaz bom z vami. Ničesar ne dokazujete, jaz bom dokazala. Učite se iz mojih sporočil, ki sem jih dala v Medžugorju. – Blagoslovljam vas! – Ne boj se. Preizkušnje bodo velike. Bolečina je tvoja vzgojiteljica. Jaz sem s teboj. Blagoslovljam te.»

Preden nadaljujem s tem, kar se je potem zgodilo, naj zapišem, da se je Marija pozneje prikazala še večkrat. Videc Franc Špelič sicer ni vedel povedati, kolikokrat, sam pa sem na podlagi sporočil in videv, kakor so zapisana v knjižici Marija – Kraljica miru na Kureščku, »izračunal«. 1989. leto: 1-krat, 1990: 14-krat, 1991: 18-krat, 1992: 18-krat, 1993: 13-krat, 1994: 8-krat, 1995: 6-krat, 1996: 3-krat, 1997: 2-krat, in sicer 4. januarja in 10. februarja, torej na 7. obletnico prvega prikazovanja na Kureščku. Najpogostejše je v svoji zamaknjenosti videl Marijo na Kureščku, nekajkrat pa tudi drugod, tudi na Brezju, Javorniku in Zalogu. Marija je največkrat ponovila besede mir, sprava, opozorila na različne nevarnosti zaradi delovanja sovraštva, temnih sil in hudobnega duha. V svojem sporočilu 8. februarja 1992. leta je med drugim povedala: »... Nad Jugom se zbirajo grozeči oblaki. Sloveniji ne preti več vojna nevarnost, pač pa vanjo vdira nevarna duhovna tema. Ta se bo zelo živo skušala vtihotapati v vse pore krščanskega življenja in delovanja. Škodovati krščanstvu in prevzeti državno oblast – to je njen glavni cilj. Iz Slovenije bo tema segala daleč naokoli. – In tu obstaja en sam način, da se spreobrneta in varujete: spreobrnite se, živite v spravi, delite mir, živite po evangeliju in Božjih sporočilih, ki jih prejimate po meni. Molite, molite in postite se. Počivate lahko samo v Sinovem in mojem srcu, sicer pa ni časa za duhovno lenobo in počitek. – Moj blagoslov bo spremljal vse, ki ljubijo Resnico in živijo poslušno. Tebe, moj sin, pa posebej blagoslovljam, saj boš v velikih preizkušnjah potreboval mojo pomoč.«

Cerkev že kar priznava ta videnja in sporočila za nadnaravna. Vsak vernik je glede osebnosti vidca in sporočil popolnoma svoboden, ali jih sprejme ali ne. Pa vendarle: ljubljanski nadškof dr. Šuštar je imenoval komisijo, ki spremlja dogodke na Kureščku in je o svojih ugotovitvah že pisno poročala nadškofu. Ne komisija ne nadškof pa nista dala o ugotovitvah nobene izjave za javnost. So pa sporočila dobro izhodišče ne samo za osebno spreobrnjenje, ampak tudi opozarjajo na nerešena vprašanja življenja: sprava v družinah, med sosedami in narodne sprave, osebno in skupno molitveno življenje, duhovno življenje duhovnikov, obhajanje zakramentov in podobno.

To, kar je Marija naročila spreobrnjenemu Francu Špeliču, se je uresničila: porušena in od nekdanj romarska cerkev na Kureščku je prenovljena. Tja se zgrinja vse več romarjev, ki izpričujejo svojo vero, iščejo svoj notranji mir, molijo, prosijo za milost ... Prvi petek v mesecu marcu letošnjega leta se nas je zbrala dobra stotinja. Mašo je daroval g. Špelič. Ljudje so v obredu zelo doživeto sodelovali. Pa ne le v molitvi, ampak tudi v petju. Še zdaj mi odmeva v ušesih: »O, sveti Križ, življenja luč ...« Marija se je vidcu prikazala tudi pri 12. postaji križevega pota: *Jezus umrje na križu*.

Marija je v svojih sporočilih vidcu večkrat omenila Medžugorje. Tudi je dejala, da se sporočila iz Medžugorja in Kureška dopolnjujejo, »zato jih jemljite kot eno, kot en sam Božji nagovor. Le malo je tega, kar se nanaša samo na Kurešek. Sporočila so namenjena vsemu svetu.« In res je tako, kajti na Kurešek prihaja vse več tujcev. Ti so tudi izdatno sodelovali pri obnovi cerkve.

»Kaj nam bo prinesla prihodnost?« se sprašuje upravitelj svetišča Kraljice miru na Kureščku duhovnik Anton Košir in tudi že nakazuje odgovor: »To je v božjih in Marijinih rokah. Že 7. septembra 1991. je razodela željo, da bi zgradili na travniku pod sedanjo cerkvijo veliko svetišče v čast Sveti trojici in (10. februarja 1993, op. p.) obljubila, da bo z gradnjo rasla tudi Cerkev in se duhovno bogatila ... Kdaj bodo dozorele okoliščine za gradnjo nove cerkve, ta hip ne ve nihče. Lahko pa upamo, da bo Marija sama dala znamenje. Sam mislim, da bo prvo znamenje pridobitev zemljišča, na katerem bo nova cerkev. Trenutno so še ovire do tega cilja, so pa tudi znamenja, ki so mogoče uresničiti. Verjetno nam Marija še pripravlja preseñčenja.«

Besedilo: ŠTEFAN L. SOBOČAN
Fotografije: JURE ZAUNEKER

ROMARŠKO SREDIŠČE RASTE

Že omenjena skupina laikov, duhovnikov in diakon Franc Špelič so začeli s prvimi deli pri ponovni oživitvi cerkve Kraljice miru na Kureščku. Glas o videnju Marije na tem »zapuščnem« kraju in njeni želji po obnovitvi cerkve se je hitro razširil: prihajati so začeli verniki in darovi. Najprej so naredili iz drevja, ki so ga posekali v bližini razvaline, postaje križevega pota. Hitro so stekla in bila končana obnovitvena dela in 30. avgusta 1992. leta je ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar cerkev blagoslovil. Tedaj so tja prenesli tudi prvotni kip Kraljice miru, ki so ga dotlej hranili v župnijski cerkvi v Zelimljah.

Vidca gospoda Špeliča sem vprašal, ali si je Marijina sporočila takoj zapisal. Povedal je, da je tako počel sprva, potem pa je to storil – pozneje. Si jih je pa dobro zapomnil. Preden so šla Marijina sporočila v javnost, jih je vsakokrat prebral nadškof in nobenega ni zadržal. To pa seveda ne pomeni, da

HALGATO JE EDEN REDKIH FILMOV O LJUDEH V PREKMURJU. VLOGO ODRASLEGA HALGATA JE DOBRO ODIGRAL KRISTIJAN BOROVŠAK, PO OČETOV STRANI ROMSKEGA RODU. IZHAJA IZ ZNAMENITE DRUŽINE, SAJ JE NJEGOV OČE PRIZNANI VIOLINIST, STRIC PA NEKDAJ ZELO USPEŠEN NOGOMETAŠ, KI SI JE PO ODLIČNEM BRAZILSKEM NOGOMETAŠU PRISLUŽIL VZDEVEK DIDI.

GOL S TANJO RIBIČ

Celoten film se je vrtel okrog violine, ki je tipičnem ciganski instrument. Ali je violina to še danes?

Včasih je bila violina res glavni instrument, saj se spomnim, da jo je igral moj pradedek. Dedek je igral cimbele, oče spet violino, jaz pa igram klavir. To se prenaša iz roda v rod. Danes smo se cigani že tako adaptirali, da je glavni instrument sintetizator. Cigani so dobri trgovci, glasbeniki, zato vedno gledajo tudi na ekonomsko plat in pri tem nekateri pozabijo na svoje poreklo in kulturno izročilo. Je že tako, da človek mora imeti najprej za jesti, obleči, za preživeti in šele nato se lahko ukvarja s kulturo.

Zdi se, da se danes Cigani razvijajo v drugo smer kot nekoč.

Res je. Mnogi so, ki hočejo svoje poreklo prikriti, ker se počutijo manjvredne, saj so diskriminirani. Zdaj je že dosti bolje, Romi se bolje adaptirajo. Iz teh okovov se lahko rešijo na najboljši način, z izobrazbo.

filma. Med seboj niso v prijateljskih odnosih in to se je med snemanjem kar poznalo, saj so se med seboj zbadali s šaljivkami. Običaj med filmarji je, da zadnji snemalni dan igralce polijejo z vodo. Na srečo sem to vedel, ni pa vedel Vlado Kreslin. Tako so ga v zadnji klapi, kot se pravi v žargonu, polili z vodo. Ker tega ni pričakoval, je bilo videti zelo smešno. Žal je Vlado zameril.

Ljubezen oziroma erotika sta sestavni del ciganskega življenja. V filmu je prizor, ko vaju s soigralko Tanjo Ribič snemajo gola na travniku med ljubljenjem. Kakšni občutki so se te lotevali med snemanjem, saj tovrstnih izkušenj do takrat nisi imel?

Moram priznati, da mi je bilo nerodno. Pred snemanjem prizora sem bil odločno proti, da se slečem do golega. Toda pozneje sem si premislil in se odločil, da se žrtvujem za kulturo (smeji). Režiser mi je rekel: »Dečko, ti jo samo čim bolj realistično obdelaj.« En dan pred snemanjem prizora sva s Tanjo večer

KRISTIJAN BOROVŠAK

Ti kot na pol Rom nisi poskušal prikriti svojega porekla.

Ne, svojega porekla se ne sramujem! Na svojega očeta sem zelo ponosen, saj sem od njega nasledil talent za glasbo in vztrajnost. Pomagam mu pri pripravi izdaje romskih pesmi z notnim gradivom in zgoščenko.

Romska populacija in prekmurska populacija sta dva kontrastna sveta ...

Že, a so razlike med obema populacijama manjše kot nekoč. Ljudje so Rome sprejeli takšne, kot so. V Sloveniji je Romov največ ravno v Prekmurju. Ustrezajo jim ta pokrajina, prekmurska ravnina in melos, odprtost teh ljudi ... Zato so se tu nekako ustalili.

Mnogi gledalci so kritizirali jezik v filmu. Če je film o Ciganih, naj se govori v ciganskem jeziku, ne v prekmurskem narečju ...

V filmu se prepletajo slovenski jezik, prekmursko narečje in ciganski jezik.

Halgato je film o Ciganih v Prekmurju. Da bi ga čim bolj približali gledalcem, se je večinoma govorilo v prekmurskem narečju. Besede, ki so bile za film zelo pomembne, so bile govorjene v ciganskem jeziku. Obstajala je dilema glede romščine, saj v Prekmurju obstajajo vsaj tri romska narečja, v Sloveniji pa bistveno več. Romski igralci v filmu niso vsi govorili enakega romskega narečja in mislim, da bi bilo umetno združevanje romskih narečij zelo ponesrečeno.

Igralci, ki prihajajo iz notranjosti Slovenije, imajo velike težave s prekmurskim narečjem, kar je bilo več kot očitno že v filmu Strici so mi povedali.

Prekmursko narečje zares ni enostavno in ga je slišati zelo grdo, ko na primer Ljubljančani poskušajo govoriti v našem narečju. To je za mnoge Prekmurce žaljivo, zato smo se tega v filmu poskušali čim bolj izogibati, a povsem mimo tega nismo mogli. Zelo dosti filmskega traku smo porabili za prizor v gostilni, kjer gostilničarka, ki v resnici ni Prekmurka, mora izgovoriti stavek v prekmursčini. Tega ji nikakor ni uspelo in prizor smo morali ponavljati velikokrat.

Verjetno je bilo med snemanjem mnogo korektur...

Tega je bilo res dosti. Zelo dobro se spomnim prizora, ko v ciganskem naselju v navalu besa rušim kolibo. Pred snemanjem me je režiser podžigal, spil sem si nekaj »ostrega«, vse z namenom, da bi delovalo čim bolj pobesnelo. Sekiro sem vrgel v okno, na tleh je bila lesena pručka, ki sem jo moral brcniti, da je zletela po zraku. Ponesrečilo se mi je in pručka je priletela naravnost v snemalčevo glavo, kar je povzročilo velik krah. Snemalec je izjavil, da je bolje, da jo skupi njegova glava kot kamera, saj le-ta stane pol milijona nemških mark.

Med snemanjem se veliko reči dogaja v zakulisju, kar ostane gledalcem skrito. Ali se spomniš česa pomembnega?

Pri filmu sta sodelovali dve ekipi, ekipa RTV-ja in ekipa Vibe

preživela skupaj in se spoznala »bolj od blizu«. Ona je svojo vlogo odigrala profesionalno in tako je bilo tudi meni dosti lažje. Po premieri v soboškem kinu so me prijatelji zbadali z vprašanji o tem prizoru, ali nisem imel problemov z določenim delom moškega telesa. Z nasmeškom na ustih sem dejal, da je bilo tako mrzlo ... Snemanje prizora je bilo zelo mučno, saj se je med valjanjem po travi make-up hitro uničil in snemanje smo morali večkrat prekinjati. Maskerji so imeli dosti dela z mojo smešno lasuljo, saj je težko očistiti make-up, ki se razmaže tudi po lasulji. To je bila izkušnja več in ni mi žal.

Filmska glasba je delovala kot zelo primerna. Ali se Sašo Olenjuk, avtor glasbe, dovolj spozna na cigansko kulturo?

Sašo Olenjuk dobro pozna rusko cigansko glasbo, ki se pa razlikuje od tukajšnje. Če zvoka ne bi zapolnil romski cimbalist madžarskega porekla Biczkey, glasba ne bi delovala prepričljivo. Pa tudi nasploh so hoteli imeti filmarji avtohtono sliko ciganskega življenja, a so se malce ušeli, saj so hoteli prenesti današnje življenje Romov v preteklost, kar ni čisto uspelo. Scenograf je preživel kakih sedem dni v Odrančih, v ciganskem naselju, kjer Romi živijo na nižji stopnji kot v Murski Soboti.

Hotel si je ustvariti sliko pravega ciganskega življenja. Mislim, da je sedem dni premalo, saj je na primer Jack Nicholson za film Let nad kukavičjim gnezdom preživel v norišnici kar pet mesecev.

Kako si prišel do glavne vloge v filmu?

Vlogo so mi ponudili. Doma smo bili v dilemi, ali naj jo sprejemem ali ne. Oče je bil zelo navdušen, mama pa ne preveč. Ko sem prebral roman Ferija Lainščke, sem začutil tudi nekaj svojega, neko dolžnost do teh ljudi, da vlogo sprejemem. Če romana ne bi prebral, vloge ne bi sprejel. Branje scenarija me ne bi prepričalo. Niti nisem hotel, da bi ljudje dobili napačen vtis o Ciganih. Na srečo Feri dobro pozna razmere in je napisal odličen roman.

Spomnim se te kot sošolca in že takrat se je videlo, da si nadarjen za nastopanje. Kje si nadaljeval šolanje?

Osnovnošolski dnevi na tretji osemletki so bili najlepši trenutki v mojem življenju. Nato sem odšel v Sarajevo, v srednjo vojaško-glasbeno šolo. Zaradi vojne sem se predčasno vrnil in se v Mariboru vpisal v srednjo glasbeno in baletno šolo. Tam me je odkril lko Otrin in začel sem z baletom. Angažiran sem tudi v slovenskem narodnem gledališču v Mariboru, kjer obiskujem četrti letnik pedagoške fakultete, smer glasbena pedagogika. S prijateljem sva že posnela nekaj pesmi, pop zvrsti, v zagrebškem studiu in tudi vnaprej želim delovati na tem področju.

Mogoče te bomo še kdaj videli v kakšnem filmu, kar ti iskreno želimo!

gostišče
Suzana,
G. Radgona,
15. 3. '97

Na Dolenjskem tradicija, v deželi ob Muri se je zgodilo prvič. Na pobudo Droge iz Portoroža, mesarije Gomboc, gostišča Suzana in ob podpori Murskega vala ter Pena. Zelo strokovna petčlanska komisija je ocenjevala 24 vzorcev trajnih salam po

1. zunanjem videzu,

2. prerezu,

1. SALAMONIADA V POMURJU

3. vonju,

4. okusu.

Najlepša, najbolj dišeča in najboljša je bila salama Ignaca Jakopilara, srebrna Alojza Kralja in bronasta Dejana Zemljiča.

Pomurska salamoniada bo postala tradicija, drugo leto marca bo verjetno v vasi letošnjega zmagovalca (Suhi Vrh).

O tem, kje so naprodaj najboljše salame, bo Pen še poročal.

Gledam ga čez rob kozarca, v katerem umira staro vino; s komaj vidnimi dvigi peclja mu brez besed nazdravljam in napol priprtih oči počasi pijem. Beli pinot, njegov letnik. Pristaja mojemu dolgemu krilu, posejanemu z zabrisanimi cvetovi in nemarno vrženemu nad koleno. Mačkasto se zlekнем v črno usnje in pustim padati lase čez lice. Čakam in ugotavljam njegovo naslednje dejanje. Tako zlahka se da napovedati, da igrice sploh ni več zanimiva. Z nogo odrine albume in težak mahagonijev stol pridrsi bliže. V roki še zmerom drži šop fotografij z nedavnega službenega potovanja na Tajvan, da razgaljene in le v pisane vence oblečene plesalke zamahnejo po zraku in se v loku zopet nasmeje ustavi.

»Fotografije boš moral spraviti v albume; škoda bi jih bilo pustiti ležati v škatlah. Moja mama pravi, da spomini zahtevajo vsaj toliko spoštovanja, da jih spravimo pod folije,« mu pravim lenobno in se delam, kakor da nisem opazila njegovega primikanja.

»Ah, saj bom, ko pa nimam časa, glej, včeraj sem bil v Gorici, jutri imam sestanek v Ljubljani, danes, hvalabogu, je nedelja, a proti večeru moram k prijateljem, delal sem jim načrt za lokal, pa me vabijo in vabijo in danes sem končno našel toliko časa: bova šla potem. ne, veš super je tam, sta kupila eno staro gostilno nad goricami, petnajst let sta delala v Ingolstadt, zdaj pa, ne, ko se je pri nas vse menjalo, saj veš, ne, pa sta prišla nazaj; njihov sin je moj kolega, kakšen štos; ni hotel iti v vojsko, pa se je delal, so mu hoteli zrihtati

čnima svetnikoma neznanega reda, pa zato meni sicer nepoznanega, a zagotovo zelo cenjenega umetnika, saj je za par, ki natančno zapolnjuje mrtvi kot, zahteval celo bogastvo.

»Kaj pa družina; si ne zaželiš včasih, da bi si malo oddahnil od tega tvojega nenehnega potovanja iz kraja v kraj, pa da bi se poročil in tako dalje, ali pa morda razmišljaš o tem, pa jaz ne vem?« končno zopet postajam to, kar sem, pa čeprav s trapastimi vprašanji.

»No, saj bo, saj bo, čez nekaj let,« želi čimprej končati odgovor.

»Potem praviš, da ti je hiša všeč? Kaj pa lokacija, tako malo ven iz mesta, pa še vseeno v centru?« prijazno pohiti.

»Ja, zelo; najbolj mi je všeč ta čudoviti razgled čez mesto in to, da je tako vstran od prometa; vidiš, lahko boš brez skrbi, ko se bodo otroci igrali okoli hiše,« še pripomnim, potem pa vseeno začutim, da ga ne smem tako zbadati. V resnici pa se spomnim, da sem tukaj pač z namenom, ki za svojo uresničitev ne dovoljuje takšnih vprašanj. Počasi mimo njega sežem po kozarcu in počakam trenutek, da ga ovije sladkobni vonj mošusa iz mojega dekolteja. Tudi on dvigne čašo z vgraviranimi najboljšimi željami ob godu in mi nazdravi. Zagledam se v njegove sive oči in rahlo priprtih ustnic obmolčim. Tako se gledava in v sobi je tišina. Nato se, ožarjena s popoldansko svetlobo, ki vdira skozi majhno okno pod stropom, nasmehnem in rečem: »Vseeno bi rada, da mi še enkrat pokažeš fotografije s poti na Triglav; veš, jaz sploh nisem prava Slovenka, ker

NORMA
BALE

GRADBENIK FRANC

zdravniško, no, pa so ugotovili, da ima nekaj na jetrih in je zdaj v bolnici, samo čez vikend pride domov, boš videla, v redu so,« se tako vživi v pripovedovanje, da za trenutek pozabi na poprejšnje manevriranje.

S kotičkom očesa oplazi moj kozarec in mi mimogrede dolije.

»No, pa bova vseeno prišla do mojega letnika, če bova tako nadaljevala,« se mu nasmehnem namesto zahvale, on pa, tako kot malo prej v vinoteki, komaj opazno odmahne z roko.

»Bi potem morala biti tukaj do jutra, no, sicer pa, glej, tukaj je kavč, v kotu imam še zločljivo posteljo, elektrika je, voda tudi, mrzlo ni ...« se mu glas začne nevarno resniti.

»Ah, Franc, veš kaj, ti bi meni namenil zločljivo posteljo, prosim te, no ...« skušam speljati pogovor v drugačne vode; končno ga poznam že dve leti in vem, da pri njem ne pride v poštev nobena misel, ukradena iz romanov, čeprav se rad pohvali, da že od srednje šole naprej poje pri moškem pevskem zboru.

Opazim, kako mu trzne desna obrv in se mu zastekli pogled. Spomni se svoje prvotne namere in težki naslonjač se zopet premakne.

»Ti, kdaj pa načrtuješ, da bo hiša gotova?« že šestič načnem isto temo pogovora, o kateri tako rad govori; končno pa me je s tem namenom tudi povabil in kosilo na splavu je res preseglo moja pričakovanja.

»O, še kakšno leto, mogoče. Saj si videla, kaj vse še manjka. Rad bi čimprej končal bazen, samo ne vem, kdaj mi bodo iz Nemčije pripeljali filtre in drugo. Saj meni se ne mudi; ko sem tukaj, še vedno spim pri starših, drugače pa je ta soba tudi tako za silo.

Vesel sem, da imam zdaj dokončano tudi vinoteko in lahko povabim družbe; škoda, da te ni bilo prejšnji teden, ko sem te klical; super je bilo; sami direktorji, bi te spoznal z njimi, pa gospod Varga, tisti enolog je prišel; ej, čisto do konca je ostal in je potem kar tu prespal.

Ne ljubi se mi več poslušati teh že slišanih zgodb in hvaliti kamin in razporeditev zgornjih sob, občudovati drsnih oken in izvabljeni začudenih pogledov v njegovi novi vinoteki z dvema mav-

še nisem bila zgoraj. Mislim, da me je malo strah; občudujem tiste, ki si to upajo.

»No, saj to pa res ni nič takega; jaz sem šel gor že večkrat; no malo je mogoče res nevarno, če je kakšna nevihta.

Poleti boš šla z mano,« prikimava med brskanjem po kupu na ploščicah in končno izbeza tri. Nagnem se nad naslonjalo njegovega stola in mu dahnem čisto v uho:

»So to tvoji prijatelji iz službe?«

»Ja, to je Edi iz komercialne, ta v kopalkah in z ruto na glavi je šef prodaje, to pa je moja sestra Emica.

»Zelo lepa ženska je, nekaj posebnega izžareva, podobna sta si,« hvalim čokato plavalasko in fotografijo obdržim v rokah. Franc sunkovito vdihne in mi pomoli naslednjo, na kateri je v skalnatem naročju zamišljeno zazrt v daljave. Sežem po njej in se dotaknem pšeničnega hrbišča njegove dlani; zmerom znova sem presenečena, kako zelo je poraščen.

Morda malo prestrašeno dvignem pogled in se nerodno nasmehnem. Ve, da je zdaj trenutek, ko mora nekaj storiti. Svetlo me pogleda in mesnate ustnice se mu razlezejo. Najprej začutim njegovo sapo na konici nosu, nato pa me že zasipa s poljubi. Nerodno in vlažno se presesava na moje lice, jaz pa odštevam.

Pri tri sunkovito vstanem in si poravnam bluzo. Grem si skozi lase in komaj slišno zamrmram: »Ne bi bilo prav; ne glede na to, koliko me privlačiš, ne bi bilo prav, strah me je ...«

S hrptom se obrnem proti njemu in vržem glavo vznak. Slišim, kako vstaja in se mi približuje; objame me okoli pasu in zadrhti: »Vzami si čas, jaz te ne bom nič silil, samo, kaj, tako seksi si ...«

»Veš, ženska je takšna samo ob pravem moškem.

»To pa je tudi res,« se blaženo nasmehe in me močnejše stisne. Naslonim se nanj, za pol glave višja, in zašepečem: »Vidiš, kako se midva razumeva. Torej to zdaj zagotovo drži, da bo tvoja firma sponzor mojega ameriškega seminarja?«

»Seveda, že včeraj smo ti poslali ček,« se začne sprehajati po mojem hrbtu, jaz pa se mu le gibčno in zaledenelo izmuznem.

RbF

Foto: J. Zauneker

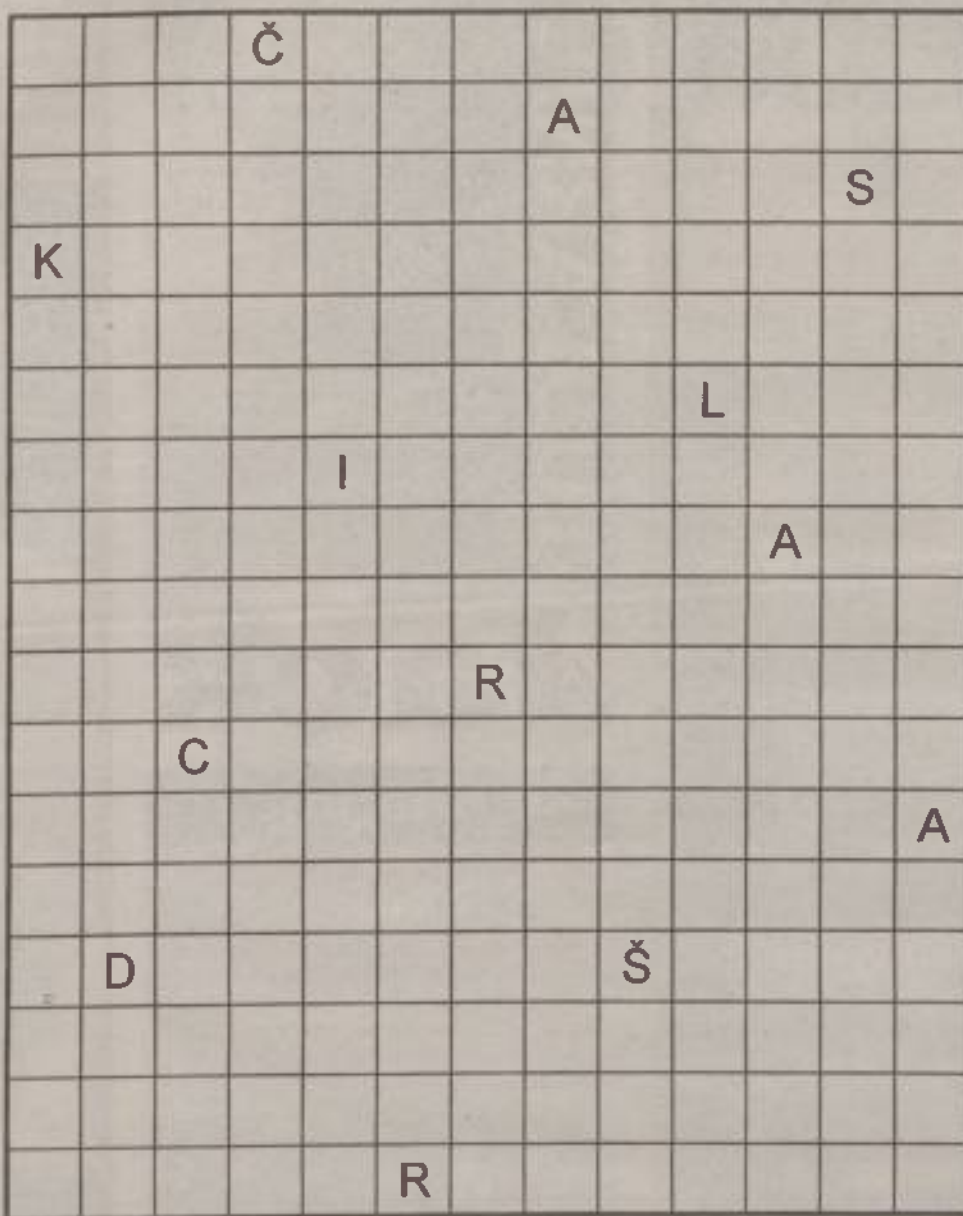
NAVODILO: Pri verižni križanki so opisi za vodoravne besede podani v običajnem vrstnem redu, za navpične pa po stolpcih od leve proti desni, za lažje reševanje je nekaj črk že vpisanih na prava mesta. V lik razporedite 31 črnih polj.

VODORAVNO:

- nekdanji slovenski nogometni reprezentant
- ženska, ki se ljubiteljsko ukvarja z radiotehniko
- mesto v JV Turčiji
- za polton znižani e
- organsko večanje
- ustanovitelj turške republike Atatürk
- osebni zaimek
- afriški veletok
- švicarska smučarka (Sonja)
- tantal
- grška črka
- kiselkast okus vina
- kanadska akrobatska smučarka (Stephanie)
- priprava za ruvanje plevela
- žganje (zastarelo)
- avion
- egipčanski bog sonca
- britanski režiser Russel
- lahkoživ, malopriden človek
- polotok med Črnim in Azovskim morjem
- »črpalka« krvi
- češko moško ime
- pristaši nacionalsocializma
- slovenski pesnik Zlobec
- junakinja znanih erotičnih filmov
- bivša ministrica Klinar
- galij
- avstrijska trgovska hiša
- francoski pisatelj (Emile)
- preprosto življenje
- moževa ali ženina mati
- grška boginja zmage
- mešanje (pogovorno)
- prsteno rjava poljska kura
- žlahtni plin; oznaka NE
- nadav, naplačilo
- nasip, pregrada pri vodi
- za polton znižani c

VERIŽNA KRIŽANKA

Avtor: Štefan Hajdinjak

NAVPIČNO

- ptica pevka z ukrivljenim kljunom
- knezova žena
- znamka, francoski premier (Paul)
- nizozemsko mesto, znano po siru
- majhna iskra
- ribje jajčece
- glavno mesto kitajske pokrajine Šantung
- vitamin B1
- vojskovodja južnih držav v secesijski vojni (Robert E.)
- zveza političnih strank
- glavno mesto Elama v starem veku
- Brigita Bukovec
- različna vokala
- italijanska denarna enota
- ameriški ples na jazzovsko glasbo
- čas brez vojne
- kdor ima zemljo in jo obdeluje
- Komunistična partija
- besedna zveza s splošno znano vsebino
- norveški pesnik (Ivar Andreas, 1813- 1896)
- angleški igralec Guinness
- grmovje v Burmi
- Tomaž Terček
- luster
- Štefan Smej
- ruska letalska družba
- prebivalec Iraka
- čud, narava
- pripadnik oratorijancev
- rastlina ali žival iz eksotičnih dežel
- kovina, iz katere se vlivajo predmeti
- ameriški pevec Cocker
- najmanjša športna jadrnica
- avtomobilska oznaka Ancone
- kdor nosi očala
- bivanje, bit, bistvo v filozofiji

Od 28. marca do 30. aprila

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Priznajte si, da ste potrebni ljubezni bolj kot riba vode, in ovire boste z lahkoto premagali. Naslednji konec tedna bodite pripravljeni na neko spremembo. Sporočilo, ki ga boste prejeli od osebe nasprotnega spola, bo imelo poseben pomen, vendar ga boste morali sami razvozlati. Srečna številka: 23.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Stvar, za katero se tako energično zavzimate, ni tako pomembna, kot mislite. V bližnjem krogu se bo kmalu zgodil vesel dogodek. Pospravite predal in našli boste nekaj zanimivega. Druga dekada pomembna za finance, tretja za ljubezen. Ob neki priložnosti (kmalu!) bi bila dobra rahla sramežljivost.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Pazite na zdravje in notranji mir. V sredini meseca se izogibajte družinskim preprirom. Optimizem pri nekem poslu je upravičen, ker pravilno predvidevate. Ob nekem vprašanju si vzemite dovolj časa, ker ste zaradi nekonvencionalnih izjav imeli že nekaj težav. Če razmišljate o avanturi, troliranih izjav imeli že nekaj težav. Če razmišljate o avanturi, raje pozabite. Trenutno vam zvezde v tej smeri niso naklonjene.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Kar nekaj zanimivih okoliščin bo. Ljubosumnost je neupravičena. Če hočete ubrati pravilno smer, morate dan prej nekemu podariti majhen cvet. Za posel imejte pripravljenega nekaj zelenega, za ljubezen rumeno. Privoščite si malo oddiha, potem pa naredite tisto, kar nameravate. Kmalu se boste znašli v veseli družbi.

LEV

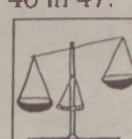
(23. VII. – 22. VIII.)

Izogibajte se stresnih dogodkov, ker neugodno vplivajo na vaše delo. Prepričajte se, da v vašem okolju ne bo vaš problem, zato ga ne komentirajte niti se ne opredeljujte. Malo več časa posvetite ljubezni in sploh romantičnim zadevam. Povečano energijo dobite v tretji dekadi, vabilo v četrtek, zanimivo srečanje v soboto. Za pomemben dogodek oblecite nekaj temno modrega.

DEVICA

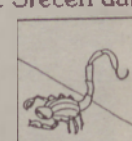
(23. VIII. – 22. IX.)

Vsredini meseca pričakujte pomemben preobrat. Trenutno se dobro počutite, zato je to primeren čas za razmišljanje in načrte. Lahko ste malce samozavestnejši. Primeren čas za večji nakup ali finančno transakcijo. Prijatelj navet sicer upoštevajte, vendar ga rahlo prilagodite razmeram. Utrgajte rumeni cvet in ga dajte v knjigo med strani 46 in 47.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

Kar nekaj problemčkov vas tare, ki ji boste morali čimprej rešiti, ker bo prišel še malo težji. Ker ste prilagodljivi in tudi spretni, ga boste z lahkoto prebrodili, vendar bo pri tem prikrajšana ljubezenska plat. Izogibajte se hitri vožnji in dvomom pri delu. Srečen dan bo v sredo.

ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

Planeti so vam naklonjeni, da se dokopljete do tistega, kar je že dolgo vaša skrita želja. Vsakodnevni umirjeni ritem lahko zmehja vašo ljubezen. Če ste zaljubljeni v osebo pri delu ali v šoli, izkoristite priložnost po 17. v mesecu. Sprememba na delovnem mestu. Svoj šarm, ki ga bo deležna zanimiva družba, lahko v naslednjih dneh dobro vnovčite.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Kmalu boste dobili priložnost, da popravite napako iz preteklosti. Prevečkrat se počutite ogrožene, kar se vam pa bolj dozdeva, kot je res. Razmerje med čustveno usmerjenostjo in razumom bo sredi meseca na vrhuncu, zato pomembnejše odločitve prihranite za ta čas. Včasih pustite, da je kdo tudi pametnejši od vas.

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Zadevo med partnerjem in vami lahko rešite samo vi. Večjih sprememb na denarnem področju ne pričakujte, zato se morate odreči nekaterim stvarim, ki ste jih načrtovali. Našli boste nekaj, kar vas bo močno pritegnilo, zato dajte takrat vse o sebi. Pri delu ne boste ravno vztrajni, boste pa opravili kar nekaj pomembnih stvari.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Spartnerjem se boste veliko pogovarjali, vendar skupnega jezika nekako ne boste našli. Ker ste pred časom naredili nekaj, za kar ste bili prepričani, da bo propadlo, ste zdaj malce lahkomišelnosti. S sodelavci se boste dobro razumeli, vendar jim skrivnosti ne zaupajte. Kar nekaj zanimivih ljudi boste srečali. Poslušajte, kaj bodo povedali.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Mogoče je, da boste položaj napačno ocenili in tako tudi reagirali. Ne iščite dodatnega dela, ker ga trenutno ne boste zmogli. Čas je, da preberete knjigo. Novico, ki vam jo bo sporočil bežni znanec, lahko dobro izkoristite in vnovčite. Kakšno romantično srečanje ni nemogoče. V sredo ne obljublajte preveč. Mogoče rahlo finačno izboljšanje.

VELIKODUŠNA

Na teh straneh smo že pisali, kako bogata je znana ameriška TV-voditeljica Winfrey Oprah.

Da pa ne skopari, nam zgornjo pove podatek, da je za svoja najdražja sodelavca – kuharja in stilista, ki skrbi za njen videz –, najela na Floridi hišo, za katero mesečno plačuje 350.000 dolarjev. Ali stanuje v hiši še kdo razen teh dveh, nismo mogli zvedeti.

OPRAH

PRINCESA DIANA POSLUŠA SINA

Da se princesa Diana lepo oblači, ni nobena skrivnost. Zdaj pa, kot vse kaže, njene obleke ne bodo končale kje na podstrešju ali v kakšnem zabojniku. Na željo njenega 14-letnega sina, princa Williama, bo obleke, ki jih več ne nosi, prodala v dobrodelne namene. Izkupiček bo namenjen bolnim otrokom v Afriki. Kar nekaj denarja se bo verjetno zbralo, saj bo samo obleka na fotografiji, ki jo je imela Diana oblečeno na modnem plesu v Londonu leta 1989 in ki je posita z 28.000 biseri, stala 45.000 mark.

TUDI ARNIE NI VEDNO JUNAK

Jack

še ima jajca!

Ne bi se pisal Jack Nicholson, če si ne bi dovolil tistega, česar si masikdo drugi ne bi. Pri svojih 59 letih je na nedavnem beneškem festivalu pokazal občudovanja vredno moč in spretnost, ko je bliskovito prijel stol in ga zalučal proti fotografom. Niti pravkar prižgana cigareta ni motila Nicka, da ne bi pokazal, kako potekajo akcije igralcev stare hollywoodske šole.

Arnolda Schwarzeneggerja poznamo iz filmov kot neustrašnega borca, ki je s svojim kupom mišic in hladnokrvnostjo strah in trepet za zločince. Da pa v navadnem življenju ni vse tako kot na filmu, se je pokazalo pred nedavnim, ko je prišel s svojo soprogo Mario Shriver v bolnišnico. Pri slabe tri mesece noseči Marii so se pojavile komplikacije tako, da je morala zaradi bolečin oditi v bolnico. Naš junak pa se je tam tako prestrašil, da so ga morali zdravniki in tudi žena najprej pomiriti in se šele nato posvetiti soprogi in njenim problemom.

LUCIJA ŠERBEDŽIJA (23)

MODA a la BREDA

NARAVA JE VELEBILA, OBOGATENI SMO Z RAZKOŠNO SVETLOBO POMLADNEGA SONCA IN S TEM POLNI NOVE ENERGIJE. ZDAJ JE ČAS, DA STORIMO NEKAJ TUDI ZASE. ZNEMIMO SE KAKŠNEGA KILOGRAMČKA, ČE JE TO POTREBNO IN OBNOVIMO SVOJO GARDEROBO! ORANŽNE, ZELENE IN RUMENE - SIJTOČE BARVE NAS BODO POPELJALE V VISOKO POLETJE. ŽE DROBNI DODATKI V TISTH BARVAH BODO DELOVALI SVEŽE, POŽIVLJAJOČE.

ZA PREHODNE DNI SO NEZNANSKO HVALEŽNE TUDI LAHKE PLETENINE. MODNO OPRIJETE PAC NISO PRITERNE ZA VSE POSTAVE, DOBRODOSLE BODO, ALI ŽE SO, TUDI MALO OHLAPNEJŠE, ŠE POSEBNO, ČE SO "LETOŠNJE" OBARVANE. MORDA SE HRANIMO KAJ IZ MINULIH LET?!

„Če bi se rodila kot moški, ne bi bila igravec. Ne bi mogla prenesti konkurence z mojim očetom Radetom. To je izjavila hčerka znanega igralca, ki ima še zmeraj naš potni list, za prvo številko hrvaške izdaje revije Playboy. Povedala je tudi, da še vedno, kot vse mlade igralke, sanja o igranju z Robertom de Nirom in tudi to, da je že kot deklica sanjala o tem, da bi študirala igrilstvo v znanem Actors studiu v New Yorku. Ne toliko zaradi igrilstva kot zaradi tega, ker se tam študentje učijo tudi jahanja, sabljanja, borilnih vešči, baleta, klavirja in bogve česa še. Tudi poslikati se je dala tako, kot se za tako revijo spodobi.

Halo, kdo je tam? Tam so Tulio Furlanič, Danilo Kocijančič, Jadran Ugrin in Zdenko Cotič. Sami stari znanci v novi zasedbi - to je skupina HALO. Ime so si izbrali po prvi besedi, ki so jo tisti trenutek slišali. In ker je ravno takrat zazvonil telefon in je nekdo rekel HALO, so postali skupina z imenom HALO, ki je te dni izdala prvenec z naslovom Anita ni nikoli ... Kaj je to, kar Anita še ni, prepuščamo vaši domišljiji. Tisti, ki ste radovednejši, pa hitro v trgovino po kaseto, kajti odgovor boste našli prav tam.

Elvis je oživel, pravzaprav je oživila njegova glasba v Sloveniji. Krivci so ROCK 'N' BAND, ki imajo poleg glasbe radi tudi Elvisov videz. Kakšni so, ste si lahko ogledali na letošnji EMI, kaj vse zmorejo, smo si ogledali v Klubu Central na njihovi promociji, kako se slišijo, pa presodite sami, saj je njihova kaseto že na policah v trgovinah. Vsekakor je treba povedati, da je bila promocija veliko bolj izpeljana in veliko zabavnejša kot EMA.

DŽIGI BAUUUU

UNDERCOVER - sicer tuje ime, a domači glasbeniki. Pravzaprav je to duet, katerega člana sta pevec Jani Pevec in klaviaturist Uroš Semeja. Fanta sta potopljena v plesne - dance vode, naše radijske in televizijske valove pa preplavljata z »ritmom planeta« - pesmijo, ki jo najbrž že dobro poznate.

Novi klub ljubiteljev glasbe v Kranju (KLG) letos že četrty organizira tradicionalni metal festival, ki bo v začetku aprila. Poleg domačih izvajalcev je povabljenih tudi veliko skupin iz tujine.

Znani so nominiranci za zlate peteline. Naj jih naštejemo samo nekaj - za najboljšo pop skupino: Čuki, Faraoni, Panda; za pop pevca: Meže, Vili Resnik, Zoran Predin; za pop pevko: Anja Rupel, Anika Horvat, Irena Vrčkovnik. Zelo zanimiv izbor, če upoštevamo, da med nominiranci ni nikogar iz kakršne koli druge založbe kot iz produkcije Kaset in plošč RTV Slovenija. Zato bi bilo bolje, da bi prireditev poimenovali po njej.

Tudi Zlatko Dobrič praznuje 10-letnico delovanja na glasbeni sceni. Ob tej priložnosti je pripravil novo kaseto, na kateri je veliko romantične glasbe.

Stari pregovor pravi Kjer je dim, je tudi ogenj. No in te dni se je dvignilo že veliko dima okrog Heleninega moža, ki naj bi bil zelo grob in agresiven. Govorice o tem, kako je ravnal s svojo prejšnjo ženo in kako je razbijal po njuni hiši, se še niso dobro ohladile, ko je prišlo na dan, da sedaj pretepa tudi Heleno in da se je spravil celo na novinarko. Kaj menite, ali je tudi za tem dimom kakšen ogenjček, ali pa gre samo za novinarsko propagando, ki se spravi na ljudi, ki jim niso po volji? Da se pa tudi Helena rada prepira, lahko vidite na sliki, kjer se z Ireno Vrčkovnik prerekata, katera je bolj suha. Salo na stran, prav dobro se razumeta.

MZ HEKTOR Z NOVIM OPRSJEM

Lepotne operacije in posegi so tudi na naši estradi postali nadvse moderni. Sprva so se za to odločale le predstavnice ženskega spola. Helena na primer si je polepšala nos in podbradek; Sendi, Marta Zore, Miša Molk so si povečale obseg prsi ... in še bi lahko naštevali.

Sedaj se je za lepotni poseg odločil tudi MZ Hektor. Vendar pa se ni odločil za polepšanje obraza, ampak se je odločil, da bo spremenil svoje oprsje. Njegov obseg je ostal sicer enak, zato si je pa dal trajno odstraniti dlake na prsih. Ali bo kaj privlačnejši, bi težko rekli. Naj omenimo, da je to v popolnem nasprotju z miselnostjo Sashe, ki še vedno prisega na razlikovanje »ljubavnega tepiha« - to je pri njem še vedno aktualno, čeprav je drugod po svetu že krepko out.

Na sliki je MZ Hektor še vedno zelo sramežljiv in ni hotel pokazati svoje nove podobe, a obljubil je, da se bo že naslednjič razgalil. Najbrž je gledal EMO in videl skupino G. R. O. M. ter se takoj odločil, da bo tak tudi on.

MLINAR NA MURI IMA NOV GLAS

In nov album tudi. Najbrž ste že uganili, da je govor o skupini Chateau, ki je leta nazaj slovela po

pine Chateau. In ko so že vsi mislili, da je Chateau preteklost, se je skupina pametno domislila in po-

vabila k sodelovanju Dadija. Nastal je nov izdelek v glasbenem slogu Mlinarja na Muri in posneli

so že nov videospot za pesem Solzice.

Ko smo jih povprašali, kdaj se bodo predstavili Prekmurju, so nam odgovorili, da zaenkrat še ne vedo. Menda je v Prekmurju težko kaj organizirati in tudi v časih hita Mlinar na Muri je bilo igranja v naših krajih zelo malo.

Tako se spet vračamo k večnemu problemu Prekmurja - preslaba organizacija in pre malo prizadevanja.

Tako Chateau ostaja za rock, Daz pa za dance. Tisti, ki radi poslušajo Dadija in Zvoneta, pa bodo uživali dvakrat.

uspešnici Mlinar na Muri. Kar nekaj časa so fantje mirovali, preden so se odločili, da bodo spet začeli delati. Vzrok za premor so bila nesoglasja, ki so že marsikatero skupino pripeljala do razpada. Pri tem sta največjo vlogo odigrala pevec in kitarist skupine. Prav zaradi teh nesoglasij se je tisti čas pojavil tudi duo z imenom DAZ, ki ga sestavljata pevec Dadi in Zvone Hranjec, član sku-

ZBUDI SE - SLOVENIJA

Naša predstavica za Evrosong je znana. Letos nas bo v Dublinu na Irskem zastopala Tanja Ribič, ki bo klicala Zbudi se. Za marsikoga je to pravšnji naslov, saj je veliko ljudi kar dremalo oziroma zaspalo pred televizijskimi ekrani, ko so gledali letošnji izbor Slovenske popevke za Evrosong, od sedaj poimenovan EMA.

Veliko žalostnih ljubezenskih pesmi je bilo predstavljenih. Poskočnih le nekaj in glasovanje po telefonu je odločilo, da je zmagala uspavanka, ki pa bolj spominja na povojne čase partizanskih, rusko obarvanih pesmi (se še spomnite Bi-lečanke?)

In spet, kakor vsako leto, je na račun izbora veliko kritik in mešetarjenj. Začenši z izborom pesmi za finale, ko se je televizija odločila, da bo sama določila avtorje, in glasovanjem, saj je bilo rečeno, da lahko kličejo vsi, res pa je bilo, da so lahko glasovali le tisti, ki so priključeni na digitalne centrale, teh pa je zelo malo, poleg tega pa je posameznik lahko klical in oddajal glasove za isto pesem v nedogled. Tukaj se seveda ne konča. Ko je bilo jasno, da je zmagala Tanja Ribič,

so se duhovi šele začeli buriti. Pa ne zaradi jugomelosa, ampak zaradi avtorja pesmi, Saše Lošiča. Mimogrede njega osebno je k sodelovanju povabila Miša Molk. Mito Trefalt pa je takoj povprašal, ali je Lošič sploh Slovenec. Da takoj odpravimo vsak sum. Lošič je sicer bosanski Srb, ki je v Slovenijo prišel kot begunec in je dobil slovensko državljanstvo.

Koliko očitkov in hude krvi bo zaradi tega še preteklo, ne vemo. Menim pa, da je na tem mestu treba povedati nekaj. Take reči se morajo reševati pred izborom in ne takrat, ko je že vse mimo. Tako radi se vedno zgledujemo po drugih, zakaj se pa potem ne zgledujemo v celoti, ko je treba predstavnicu Slovenije podpreti, in to najbolje, kar se da, saj se vendar predstavljamo Evropi. Namesto da obrekujemo in iščemo vse mogoče napake, bi bilo treba poudariti predvsem to, da pesem kot taka ni slaba, da je Tanja lepa in graciozna ženska s prepričljivim nastopom in tudi interpretacija je dobra. Na to, kaj bo avtor odgovoril na Irskem na vprašanje, od kod prihaja, pa je treba drugič vsaj pomisliti.

župan, župana, županu, župana, **pen** pri županu, z županom, od župana

ODRANCI

**= 1 občina, 1 vas,
8 gostiln in 1/3 župana
za 1800 občanov**

Vprašal nas je, kaj bi prazprav radi videli ali slišali, pa mu nismo znali natančno povedati. Ko je povedal, da je bil malo prej z dr. Šiftarjem na pokopališču, kjer dokončujejo mrliško vežico in urejajo okolico, smo rekli, da bi bilo dobro, če si to ogledamo. Še prej smo se ustavili v cerkvi. Zelo zanimiva, nekaj posebnega je. Po načrtih bi morala imeti cerkev tri zvonike, vendar sta

Če ne bi bilo treba vedno vsaj pol ure čakati Bojana, bi bili kar prijetna trojka, tako pa smo le Pénova trojka, sem razmišljal, ko smo se peljali iz Beltinec proti Odrancem, da se srečamo z Ivanom Markojo, tamkajšnjim županom, ki pa svoje županstvo opravlja neprofesionalno. Pričakal nas je zelo profesionalno – točno ob uri, za katero smo se dogovorili. Zaradi nas tisti dan ni mogel na roditeljski sestanek ...

Bojan čestita Ivanu Kavašu za dobro žganje, ki je nastalo v žganjarni za Ivanovim hrbtom.

cerkvena pa tudi civilna oblast (sta že vedeli, zakaj) zahtevali, naj se zgradi enostavnejša. Načrti so razstavljeni v cerkvi in tudi njena kratka zgodovina se tam lahko prebere.

Mrliška vežica je, priznati je treba, res lepo urejena, pa še, kar tudi ni kar tako, talno gretje ima, da o drugem ne bi govoril ali pa se spomnil morda razmer na soboškem pokopališču (to bi zdaj morali prebrati kandidati za soboškega župana in si zapomniti!). Tudi zunaj ima vežica majhno posebnost. Na vzhodni strani na steni je križ. Mladi vojak Marič se je tistega časa zaobljubil, da ga bo postavil, če se srečno vrne z ruske fronte. Pa ga je in bi se z njim pogovarjali, vendar je bil bolan. Zato smo odšli na domačijo Ivana in Ane Kavaš – lani sta imela zlato poroko.

Ko se z županom peljeva h Kavaševim, kar mimogrede vzem, da je imela vas, oprostite, občina, še pred štirimi leti 1500 krav, zdaj jih je le 470. Nič kaj obetajoč podatek! Morda je spodbudnejše, da hodi v šolo 190 učencev. 60 pa jih hodi v vrtec. Morda bo koga zanimalo, da je v Odrancih kar 150 fantov, godnih za ženitev! Župan

Župan ima majhno, vendar sodobno opremljeno pisarno. Tu se tudi rojevajo ideje za razvoj kraja. Veliko so že naredili, ima pa še večje načrte. Poleg pisarn je tudi lepa poročna dvorana, ki so jo naredili iz nekdanjega balkona, ki je gledal v kinodvorano.

Križ na zvoniku odranske cerkve obkroža osem src. Toliko je bilo žrtev tistega nesrečnega leta, ko so jo gradili.

bi svojo občino lahko obtekel vsak dan - 13 km meri po obsegu. Tekel bi po asfaltu, saj je kar 8 km vaških cest asfaltiranih, zdaj pa asfaltirajo še 1,3 km ceste proti Bistrici. Preden smo zavili h Kavaševim, smo si ogledali še čistilno napravo, ki so jo zgradili lansko leto. Zanimiva! Celotno Ministrstvo za okolje in prostor pošilja sem razne skupine, da si jo ogledajo. Z ene strani se steka voda iz kanalizacije, na drugi strani pa priteče ven čista voda. Čistijo jo mikroorganizmi, kako to natančno gre, ne bi znal povedati. Tako čista je, pravi župan, da bodo v njej še letos naselili krape. Bomo videli.

Potem smo res prišli h Kavaševim. Bogata kmetija, kot večina v Odrancih. Ivan si je ravno dal opravka pri živini. Veliko smo se pogovarjali in bili deležni gostoljubja kot le kaj, toda prišli smo zaradi njegove življenjske zgodbe, ki jo bomo opisali, prostor več ne dopušča, v nekaj stavkih.

S 16 leti je Ivan odšel na delo v Francijo, kjer ga je zajela vojna vihra. Od tam je šel v Nemčijo, in ko je prišel domov, so ga ujeli Madžari in moral je na rusko fronto. Prepešal je Karpate in se tam dal ujeti Rusom. Ko so ga zasliševali in spraševali, ali se hoče boriti ali pa hoče domov, je povedal, da se bo boril. Če bi povedal drugače, bi ga verjetno takoj ustrelili. Potem se je prijavil v partizansko vojsko, vendar so vmes (1944) osvobodili Beograd in ga spet niso pustili domov, češ da tam zdaj vojakov ne potrebujejo. Tri leta je delal v Rusiji. Nekega dne leta 1946 se je vrnil in se kmalu nato poročil z Ano ... Res zanimiva zgodba. Se bo našel kdo, da jo zapiše?

Maričev križ

Jože Rituper, foto: JuZa

Čistilna naprava sicer ni kakšna znamenitost, toda ker dobro deluje, je deležna številnih obiskov iz vse Slovenije.

Marina Huber, 15 let, Gornji Slaveči

Prihodnja kuharica in natakara z Goričkega, ki obiskuje prvi letnik SŠGT v Radencih, je velika ljubiteljica živali: doma ima papigi Rokico in Rokija, muco Pikico in psa Tarzana. Od svojega rojstva dalje prepeva in pred njo je še lepa pevška kariera, saj je že posnela svojo prvo zabavno pesem Ti si moj.

Li-pén

penelopa